

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

"Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır"

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Haziran 2022 Raporu

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti "Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın" Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. **Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın** Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla **Gazeteciler Cemiyeti'ne** aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

Gazeteciler Cemiyeti İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tunca Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci,
Parlamento Muhabirleri Derneği Eski
Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük için Basın

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Berfin Bayır

Barlas Helvacı

Alina Çağlayan

Kürşat Yiğit Tanrıverdi

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kırath

Başkan Yardımcıları

**Ayhan Aydemir, Ertürk Yöndem,
Yusuf Kamlı**

Genel Sekreter

Kenan Şener

Mali Sekreter

Ali Topçu

Üyeler

**Ümit Gürtuna, Güray Soysal,
Ali Oruç, Önder Yılmaz, Önder
Sürenkök, Nursun Erel ve
Zeynep Gürçanlı**

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Niyazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvafak Menemencioğlu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınloğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Tokar ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeniğün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenkçi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkçi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdür-

dü. Cenkçi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruluşunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koşt olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aştığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

https://pressforfreedom.gc-tr.org/

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sokak)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödülününün 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı **"Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır"** adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

İfade ve Basın Özgürlüğü

Haziran 2022 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı.....	5
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	11
RTÜK ile İlgili Gelişmeler.....	215
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler	23
Diğer Gelişmeler	32
Olumlu Gelişmeler	31
Kısaltmalar	41

Giriş

Haziran ayında AKP ve MHP'nin hazırladığı basın ve ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı yasal düzenleme girişimi meslek örgütlerinin uzun yıllardır benzeri görülmemiş biçimde birlikte hareket etmesi sonucunda durduruldu. Yasa teklifinin görüşülmesi yeni yasama yılına ertelendi. Meslek örgütleri de düzenlemelere yönelik mücadele kararlılıklarını sürdüreceklerini açıkladılar.

AKP ve MHP yalan haberlerle mücadele görüşü altında medyada sürdürdükleri kampanya sonrası 40 maddelik "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile medya ve sosyal medya alanını kontrol altında tutma amacıyla yeni düzenlemeleri hayata geçirme hamlesine girişti. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın yargı kararıyla Anayasa'ya aykırılığı tespit edilmiş olan basın kartı yönetmeliğini yasalastırmayı amaçladığı teklif ile internet medya kuruluşları için yasal zemin yaratılacak olması olumlu adım olarak sunuldu. Ancak teklifte Basın İlan Kurumu'nun (BİK) resmi ilan dağıtımıyla internet alanındaki haberciliği de iktidar denetimi altına alacağı düzenlemeler ön plana çıktı. Teklif, Anadolu'daki yazılı yerel medya kuruluşları açısından son yıllarda döviz kuru artışına bağlı ekonomik kötüleşmeyi resmi ilan geliri kayıplarıyla daha derinleştirecek olmasıyla da tepki çekti. AKP-MHP cephesi, TBMM'deki müzakere sürecinde tali komisyon olan Dijital Mecralar Komisyonu'nda eleştirileri dikkate alma sözü vermesine rağmen Adalet Komisyonu'nda teklifte taleplere yönelik değişikliklerde bulunmadı. Tam tersine Yargıtay 8. Ceza Dairesi üyesi hakim İhsan Baştürk'ün "muğlak, çelişkili sonuçlara yol açabilecek ve basın-yayın yoluyla işlenecek olması nedeniyle öncelikle gazetecilere yönelik olduğu" açıklamasını yaptığı yeni suç oluşturma maddesinden de vazgeçilmedi. Teklifle "dezenformasyon ile mücadele" iddiasıyla üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılacağı tanımlamasıyla "hatalı bilgiyi alenen yayma" şeklinde yeni suç yaratılması gerektiği savunuldu. İktidardaki ısrarcı tutuma karşı basın meslek örgütleri ise ilk kez uzun yıllar sonra Anadolu'daki yerel basın temsilcileriyle birlikte hareket etme tavrını ortaya koydu. Meslek örgütlerince ortak eylemler ve açıklamalar ile "sansür yasası istemiyoruz" tepkisi gösterilmesiyle teklif, TBMM Genel Kurulu'nda ele alınmadı. Gelecek yasama yılı başlangıcında görüşüleceği açıklanan teklife karşı Gazeteciler Cemiyeti'nin de içerisinde yer aldı Medya Dayanışma Grubu mücadeleyi sürdüreceğini açıkladı.

Haziran ayında erişim engelleme kararlarıyla yolsuzluk, usulsüzlük iddialarına yönelik sansür süreci devam etti. İfade Özgürlüğü Derneği'nin (İFOD) erişim engelleme kararlarıyla ilgili raporlama faaliyetine yönelik de erişim engellemesi kararları alınması dikkat çekti.

Gazeteciler aleyhine açılan adli dosyalarla Diyarbakır'da 16 gazeteci tutuklandı. İl Emniyet Müdürlüğü'nün kameralar, fotoğraf makineleri ve bilgisayarları suç aletleri olarak sergilemesi tepkiyle karşılandı. Basın mensupları aleyhindeki yargılamalar kapsamında ÖİB'in açık kaynaklardan derlediği bilgilere göre, Haziran ayı sonunda cezaevlerinde 19'u hükümlü ve 38'i tutuklu olarak hapishanelerde toplam 57 gazeteci vardı.

İfade özgürlüğü bağlamında ülke genelinde yürüyüş, basın açıklaması gibi her türlü etkinliğe yönelik sert polis müdahalesi sürdü. Gözaltına alma işlemlerinde ters kelepçe uygulaması arttı. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün (EGM) yargı kararına rağmen toplumsal eylemlerde gazetecileri hedef alan engellemeleri devam etti.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

2 Haziran 2022

- TBMM Dijital Mecralar Komisyonu'nda AKP ve MHP'nin oy çokluğuyla 40 maddelik "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", basın meslek örgüt-

lerince yapılan itirazlara rağmen kabul edildi.¹ Muhalefet partilerinin teklife ilişkin verdikleri 59 değişiklik önergesi reddedildi.²

- Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi, *Jiyan Haber*'in İmtiyaz Sahibi İdris Yayla ve Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) eski Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel'in de aralarında bulunduğu 28 kişinin "2911 sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanunu'na muhalefet etmek" suçlamasıyla yargılanmasında sanık avukatlarına bilirkişi raporunu tebliğ etmeye karar verdi.³ Dava 4 Ekim'e ertelendi.⁴
- İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi, *ETHA* muhabirleri İsmnaz Temel ve Havva Çuştan'ın aralarında bulunduğu 23 kişi hakkında "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" suçlamalarıyla yargılanmasında adli kontrol tedbirlerinin devamına karar verdi. Dava 8 Kasım'a ertelendi.⁵
- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, *MA* Ankara muhabiri Berivan Altan'ı, "Ankara'da Kürt aileye ırkçı saldırı: Kadın ve çocuklar mahalleden çıkarıldı" haberini gerekçe göstererek, "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşığılama" iddiasıyla ifadeye çağırdı. Soruşturma savcısı, Altan'a "Kimseden talimat aldın mı? Bilgiyi nereden aldın?" diye sordu. Altan, "Olayın yaşandığı yer olan Elmadağ'a giderek aile ile görüştim. Daha sonra da bu haberi yaptım. Haber içeriğinde halkı kin ve düşmanlığa düşürecek herhangi bir durum söz konusu değildir. Hak ihlali olduğunu düşündüğüm için böyle bir olayı haber yaparak gündeme taşıdım. Bu haberi yaparken kimseden haber yapmam yönünde bir görüş veya öneri almadım. Haber içeriği tamamen bana aittir" dedi.⁶
- İstanbul Küçükçekmece 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Sözcü* yazarı Uğur Dündar, dönemin Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'a hakaret ettiği iddiasıyla "hakaret" suçundan 11 ay 20 gün hapis cezasına çarptırıldı. Hapis cezası, 350 gün karşılığı olarak 10.500 TL adli para cezasına çevrildi.⁷ Dündar'ın yazısındaki "Allah'tan soyadı Binali! Milyonali de olabilirdi!" ifadesiyle Yıldırım'a hakaret ettiği belirtildi.⁸

3 Haziran 2022

- İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci Hayko Bağdat hakkında sosyal medya hesabından yaptığı altı paylaşımından dolayı hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yeni iddianame dosyasını aynı suçlamayla devam eden dosyayla birleştirmeyi kabul etti.⁹
- Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi, KHK ile kapatılan *DİHA* eski muhabiri Engin Eren'in de aralarında bulunduğu 35 kişinin yedi yıldır yargılanmasında ifadeleri alınamayan bazı sanıklar hakkında zorla getirme kararı verdi. Dava 14 Ekim'e bırakıldı.¹⁰
- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, hasta olduğu açıklanan gazeteci Devrim Ayık'ın "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılanmasında tutukluluk halinin devam etmesine karar verdi.¹¹
- Diyarbakır'da Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eş Başkanı ve *MA* editörü Dicle Müftüoğlu, Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma nedeniyle gözaltına alındı. Müftüoğlu'nun tutuklu meslektasına para gönderdiği için soruşturulduğu öne sürüldü.¹²
- İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın talebiyle CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba'nın açıklamalarının yer aldığı 66 internet sitesi sayfasına erişimi "kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle engelledi. CHP'li Ağbaba, mahkeme tarafından erişim engeli kararı verilen haberlerde yer alan açıklamasında, "Damadını Hazine ve Maliye Bakanı yaptın, çektiğimiz yoksulluğu görüyorsunuz. Geldiğimiz noktada kur korumalı mevduat hesabıyla da zengin parasına fakir faiz veriyor. Çevre Ajansı Başkanlığı Emine Erdoğan'a bağlı. Çevre Ajansı'na, Çevre Kanunu'nda bir değişiklik yaparak tüm Türkiye kıyılarını kapsayan mapa ve şamandıra ihale verme yetkisi Emine Erdoğan'a teslim edilmiş durumda.

¹ <https://www.trthaber.com/haber/gundem/tbmm-komisyonunda-sosyal-medya-ve-internet-haberciligi-duzenlemesi-benimsendi-684978.html>

² https://ankahaber.net/haber/detay/muhalefet_milletvekillerinden_basin_ve_sosyal_medya_duzenlemesi_icin_59_onerge_88908

³ <https://diclefiratgazeteciler.org/haberler/bilirkişi-raporunun-geldigi-gazeteci-idris-yaylanin-yargilandigi-dava-ertelendi>

⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-idris-yaylanin-da-yargilandigi-davada-bilirkişi-raporu-geldi/>

⁵ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteciler-ismnaz-temel-ve-havva-custanin-da-yargilandigi-dava-kasima-ertelendi/>

⁶ <https://m.bianet.org/bianet/toplum/262778-gazeteci-berivan-altan-a-sorusturma-talimat-aldin-mi>

⁷ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/ugur-dundara-hapis-cezasi-7169743/>

⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/ugur-dundara-binali-yildirima-hakaretten-hapis-cezasi-haber-1567460>

⁹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-hayko-bagdata-sosyal-medya-paylasimlarindan-bir-dava-daha/>

¹⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/savci-gazeteci-engin-erenin-de-yargilandigi-davada-5-ayri-suctan-ceza-istedi/>

¹¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/hasta-tutuklu-gazeteci-devrim-ayikin-dosyasi-ayrildi/>

¹² <https://www.gazeteduvar.com.tr/muftuogulunun-gozalti-gerekesi-tutuklu-meslektasına-para-gondermek-haber-1567911>

Artık Ajans, özel şirket kurarak veya devrederek işletebilecek. Reisin gözünden kaçan bazı mallar varsa onu da onlar yapacak. Bunun adı, tam bir kabile devletidir. Maalesef Türkiye, babalarının çiftliği gibi yönetiliyor. Atatürk Havalimanı'ndaki rezilliği, kepezeliği görüyorsunuz. Bir devlet, kendi havalimanını yıkmak için para harcıyor. Ortalama bir pistin değerinin 1 milyar dolar olduğu söyleniyor. 2 milyar lira harcayarak Atatürk Havalimanı'nı yıkmaya çalışıyorlar. Bu, vatana ihanettir. Bunun hesabı sorulur" demişti.¹³

- Adalet Bakan Yardımcılığı'na atanan hâkim Akın Gürlek ile ilgili haberler, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle Manisa 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Haziran 2022 tarih ve 2022/1882 sayılı kararı ile erişime¹⁴ engellendiği ortaya çıktı.¹⁵
- TBMM'ye sunulan Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi kapsamında, tüm Türkiye kıyılarını kapsayan mapa ve şamandıra ihale verme yetkisinin Emine Erdoğan himayesinde kurulan Çevre Ajansı Başkanlığı'na verilmesiyle ilgili haberler, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Haziran 2022 tarih ve 2022/5007 sayılı kararı ile silinmelerine¹⁶ hükmedildi.¹⁷
- 17-25 Aralık soruşturmaları döneminde 2014 yılında yapılan bir çok haber ve Hasan Cemal, Can Dündar gibi isimlerce kaleme alınmış köşe yazısının¹⁸, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Haziran 2022 tarih ve 2022/5003 sayılı kararı ile silinmelerine hükmedildi.¹⁹
- Türk Hava Yolları'nın (THY) eski Yönetim Kurulu Başkanı İlker Ayıcı hakkındaki haberlere²⁰ erişim, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 3 Haziran 2022 tarih ve 2022/4923 sayılı kararı ile engellendi.²¹

4 Haziran 2022

- İstanbul Başakşehir Kayabaşı'nda bir işçinin hayatını kaybettiği inşaat alanındaki göçüğü görüntülemeye çalışan basın mensupları, işçilerin saldırısına uğradı. İHA muhabiri yanı sıra yaralanan iki gazeteci, saldırgan işçilerden şikayetçi oldu.²²

7 Haziran 2022

- İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesi, gazeteci Canan Kaya hakkında Genel Yayın Yönetmeni olduğu *Medya Koridoru* sitesinde 26 Kasım 2021 tarihinde yazdığı "Demirören yolun sonuna yaklaşıyor: Ziraat Bankası 'kayyumları' ne istedi? Tarihleriyle açıklıyoruz!" başlıklı haber nedeniyle sosyal ekonomik durum araştırması için Emniyet İl Müdürlüğü'nden bilgi talep edilmesine karar verdi. Dava 1 Kasım'a ertelendi.²³

9 Haziran 2022

- İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, "KCK Basın Davası" kapsamında 46 gazeteci ve medya çalışanıyla hakkındaki yargılanmada davaya konu iddianameyi hazırlayan savcı Bilal Bayraktar hakkında Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) yürüttüğü soruşturma sonucu sorularak, dosyaya konulması talebini kabul etti. Dava 1 Kasım'a ertelendi.²⁴
- *Cumhuriyet* yazarı Barış Pehlivan sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Soylu ses çıkaracak mı?" yazısı nedeniyle Fırat Delibaş'a yakın olduğunu söyleyen kişiler tarafından tehditler aldığı söyledi. Pehlivan, uyuşturucu ticaretinden tutuklu Ali Osman Akat'ın tahliye sürecinin görünürdeki yüzünü kaleme alıp kamuoyundan bu hikayeye inanmasının beklendiğini yazmıştı.²⁵

¹³ <https://t24.com.tr/haber/emine-erdogan-in-talebiyle-chp-li-agbaba-nin-aciklamalarinin-yer-aldigi-66-internet-sayfasina-erisim-karari,1038400>

¹⁴ <https://ifade.org.tr/engelliweb/adalet-bakan-yardimciligina-atanan-hakim-ile-ilgili-haberler/>

¹⁵ <https://twitter.com/engelliweb/status/1533415424066461696>

¹⁶ <https://twitter.com/engelliweb/status/1533346514017435648>

¹⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/cevre-ajansi-baskanligi-ile-ilgili-haberler/>

¹⁸ <https://twitter.com/engelliweb/status/1533408777214603266>

¹⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/17-25-aralik-sorusturmaları-ile-ilgili-haberler-kose-yazıları/>

²⁰ <https://twitter.com/engelliweb/status/1533430628053549057>

²¹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/turk-hava-yollari-thy-yonetim-kurulu-baskani-hakkındaki-haberler/>

²² <https://www.ih.com.tr/haber-basin-mensuplarına-cirkin-saldiri-ih-muhabirimizin-de-aralarında-oldugu-gazeteciler-tekme-tokat-dovuldu-1066537/>

²³ <https://haber.sol.org.tr/haber/demirorenin-gazeteci-canan-kayaya-actigi-dava-ertelendi-337834>

²⁴ <https://www.dokuz8haber.net/46-gazetecinin-yargilandigi-kck-basin-davasi-goruldu>

²⁵ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/gazetemiz-yazari-baris-pehlivana-tehdit-1945260>

- Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği, *ETHA*'nın internet sitesine erişimi, “milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması” gerekçesiyle engellendi.²⁶

12 Haziran 2022

- Diyarbakır'da gözaltına alınan 20'si gazeteci 21 kişi halen il emniyet müdürlüğünde tutuluyor. İki defa ek gözaltı süreleri verilen gazetecilerin mahkeme kararıyla gözaltı süreleri dün dört gün daha uzatıldı. Ek gözaltı süresiyle birlikte gazeteciler, 16 Haziran'a kadar emniyette tutulabilecek. Birçoğu tek kişilik hücrede tutulan gazetecilere ilişkin dosyalarında kısıtlılık kararı bulunduğu belirtildi.

14 Haziran 2022

- *BirGün* editörü Gökay Başcan hakkında koylara kurulacak mapa ve şamandıra ihalesi yetkisinin Emine Erdoğan'ın himayesinde kurulan Çevre Ajansı Başkanlığı'na verilmesine ilişkin haberi yayından kaldırma kararını haberleştirdiği için Emine Erdoğan'ın şikayeti üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu tarafından soruşturma başlatıldı. Başcan, ifadeye çağrıldı.²⁷

15 Haziran 2022

- TBMM Adalet Komisyonu'nda AKP-MHP'nin 40 maddelik “Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nde çok az değişiklik yapılarak²⁸, iktidar cephesi çoğunluğuyla kabul edildi.²⁹
- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 8 Haziran'da evlere ve basın yayın kuruluşlarına yapılan baskınlarda gözaltına alınan 20'si gazeteci 22 kişi adliyeye sevk edildi.³⁰
- İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Can Ataklı hakkında *Tele1* kanalında yayınlanan “Gün Başlıyor” programındaki sözleri nedeniyle “halkın bir kesimini alenen aşağılamak” suçlamasıyla yargılanmasında 20 Ekim'de yapılacak duruşmaya zorla getirilmesine karar verdi.³¹
- İstanbul 35. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci İsmail Saymaz'ın bir tarikatta yaşanan istismar olayı hakkında yazdığı yazı nedeniyle “hakaret” suçlamasıyla 3.480 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına³² karar verdi.³³

16 Haziran 2022

- Diyarbakır'da 8 Haziran'da gözaltına alınan 20 gazeteciden 16'sı nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'nce tutuklandı. MA editörü Aziz Oruç, *JinNews* Haber Müdürü Safiye Alagaş, Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFGD) Eş Başkanı Serdar Altan, Xwebün Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ali Ertaş ile gazeteciler Ömer Çelik, Neşe Toprak, Mehmet Şahin, Zeynel Abidin Bulut, Elif Üngör, Remziye Temel, Suat Doğuhan, Lezgin Akdeniz, İbrahim Koyuncu, Abdurrahman Öncü, Ramazan Geciken ve Mazlum Güler tutuklandı. Gazeteciler Gülşen Koçuk, Kadir Bayram, Mehmet Yalçın, Esmer Tunç ve Feynaz Koçuk ile gazetecilerle birlikte alınan İhsan Ergünlü ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.³⁴
- İstanbul 30. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Cengiz Çandar'ın “suçu ve suçluyu övmek” suçlamasıyla yargılandığı davada istinabe ile alınacak ifadesinin beklenmesine karar vererek, davayı 29 Eylül'e erteledi.³⁵
- İstanbul Bakırköy 24. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Zübeyde Sarı'nın sosyal medya paylaşımları nedeniyle “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek” gerekçesiyle savunmasını dinledi. Sarı, savunmasında “Tüm paylaşımlar gazetecilik faaliyetleri kapsamındadır. 15 yıldır gazetecilik yapıyorum. İddianamede geçen paylaşımlar aslında haber linkleridir. Halkı kin ve

²⁶ <https://www.dusun-think.net/haberler/etkin-haber-ajansinin-internet-sitesine-erisim-engeli/>

²⁷ <https://www.birgun.net/haber/habere-erisim-engeli-yetmedi-birgun-e-emine-erdogan-sorusturmasi-391736>

²⁸ https://ankahaber.net/haber/detay/sosyal_medya_duzenlemesi_tamm_adalet_komisyonunda_kabul_edildi_90601

²⁹ <https://www.aa.com.tr/tr/politika/basin-sosyal-medya-ve-internet-haberciligine-iliskin-duzenleme-tamm-adalet-komisyonunda-kabul-edildi-/2614839>

³⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/20-gazeteciden-4u-tutuklanma-talebiyle-mahkemeye-sevk-edildi-haber-1569441>

³¹ <https://www.rizedeyiz.com/Haber/Gazeteci-Can-Atakli-Hakinda-Zorla-Getirilme-Karari-121246.html>

³² <https://www.mlsaturkey.com/tr/tarikat-liderinin-sikayetiyle-acilan-davada-ismail-saymaza-para-cezasi-verildi/>

³³ <https://tele1.com.tr/tarikat-liderinin-actigi-davada-ismail-saymaza-para-cezasi-643362/>

³⁴ <https://m.bianet.org/bianet/medya/263364-diyarbakir-da-gozaltina-alinan-16-kurt-gazeteci-tutuklandi>

³⁵ <https://twitter.com/P24DavaTakip/status/1537315981717999616>

düşmanlığa alenen tahrik etmek suçlaması gibi bir niyetim yok. Tamamen halkın bilgilendirilmesi amacıyla yapmış olduğum paylaşımlardır” dedi. Dava 29 Eylül’e ertelendi.³⁶

17 Haziran 2022

- Ordu’da gazeteci Osman Şahin, Yön Gazetesi’nde yazdığı haberdan dolayı şikayet edildikten sonra evi polis baskınına uğradı. Şahin, haber kaynağını açıklamadığı için bilgisayarına el konulurken, “Anayasa’nın ve Basın Kanunu’nun ilgili hükümlerince kaynağının gizliliği esastır ilkesince haberin kaynağını açıklamak istemiyorum” ifadesini verdi. İfadesi sırasında haber kaynağını açıklamama tavrı nedeniyle dijital materyallerine el konulacağı belirtilen Şahin, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.³⁷
- İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği, Fehmi Alpay Özalan’ın talebi üzerine *Ekşi Sözlük*’te yer alan “Feyyaz Uçar’ın Alpay Özalan anısı” başlığında yer alan paylaşımlara ve bununla ilgili haberlere erişimi “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle engelleme kararı verdi.³⁸ *Quiz* adlı programda “En”leri yorumlayan Feyyaz Uçar, “En yalancı kim?” sorusuna “Alpay” yanıtını vermişti.
- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi gazeteci Devrim Ayık hakkında “örgüt üyeliği” suçlamasıyla 12 yıl hapis cezasına karar verdi. Mahkeme, Eskişehir Cezaevi’nde tutuklu Ayık’ın kolon kanseri hastalığına ilişkin rapor bilgisine karşın tutukluk halinin devamına hükmetti.³⁹

21 Haziran 2022

- Ankara Batı Sulh Ceza Hakimliği, Hakimler ve Savcılar Kurulu’nun (HSK) FETÖ/PDY bağlantıları sebebiyle beş savcı hakkında meslekten ihraç edilmelerine ilişkin *Resmi Gazete*’de yayınlanan kararıyla ilgili aralarında AA ve TRT’nin de olduğu 257 haber sitesindeki haberlere erişim engeli konulması kararı aldı. Hakimlik, itirazın kabulü ve erişimin engellenmesi kararını “Her ne kadar başvuran hakkında FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü ile iltisak ve irtibatının bulunduğu HSK Genel Kurulu’nun kararı ile ihraç edildiğinden dolayı haber yapılmış olsa da itiraz eden hakkındaki meslekten çıkarma kararının 12 Mayıs 2022 tarihli kararı ile kaldırılması ve görevine iadesine karar verildiğinden daha önceki duruma ilişkin olan yapılan haberlerin gerçeklik ve güncellik değerini yitirdiği, dolayısıyla yapılan haberlerin kişilik haklarını zedeler mahiyette olduğunun anlaşılması karşısında itirazın kabulü...” gerekçesine dayandırdı.⁴⁰

24 Haziran 2022

- İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi, devlet içindeki kadrolaşmayı gösterdiği öne sürülen TÜGVA belgelerini paylaşan gazeteci Metin Cihan hakkında “kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek veya yaymak” suçlamasıyla yakalama kararının devamına karar vererek, davayı 19 Ekim’e erteledi.⁴¹
- İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü’nün talebiyle Canan Coşkun’un *Diken*’de 18 Haziran tarihinde Boğaziçi Üniversitesi’ndeki akademisyenlerle ilgili kişisel bilgileri şirketler ve hükümete yakın medya kuruluşlarıyla paylaşan Bilgi İşlem Daire Başkanı Faruk Yakaryılmaz’ın daha önce rüşvet almakla suçlandığına ilişkin haberinin⁴² kaldırılmasına karar verdi.⁴³

26 Haziran 2022

- İzmir’de polis müdahalesine sahne olan 10. Onur Yürüyüşü’nde darp edildiğini anlatan gazeteci Berkcan Zengin, polis tarafından “Onlar normal vatandaş biz seni tanıyoruz. Sen normal vatandaş değilsin” diyerek engellendiğini anlattı. “Yiyorsa geç” şeklinde tehdit edilmesine karşı kolluk görevlisine ilişkin bilgi talep ettiğini ancak bu sefer de darp edildiğini belirten Zengin, “Bir polis bana omuz atarak ‘Polise mukavemet etme’ diyerek saldırdı. Dört-beş kez omuz attı. Şi-

³⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-zubeyde-sarinin-sosyal-medya-paylasimlari-nedeniyle-yargilandi-gi-dava-ertelendi/>

³⁷ <https://abcgazetesi.com/polis-haber-kaynagini-aciklamayan-gazetecinin-evini-basip-bilgisayarlarina-el-koydu-434814>

³⁸ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/besiktasin-efsanevi-futbolcusu-feyyaz-ucar-akpli-alpay-ozalan-hakkinda-gordugum-en-yalanci-kisi-demisti-eksi-sozluke-acilan-bu-basliga-erisim-engeli-getirildi-553697h.htm>

³⁹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/tutuklu-yargilanan-agir-hasta-gazeteci-devrim-ayika-12-yil-hapis-cezasi-verildi/>

⁴⁰ <https://t24.com.tr/haber/hsk-haberlerine-erisim-engeli-getirildi-trt-ve-aa-da-listede-var,1041882>

⁴¹ <https://www.gercekundem.com/siyaset/346936/devlet-icerisinde-yapilandiklari-ortaya-cikmisti-tugva-davasinda-yeni-gelisme>

⁴² <https://www.diken.com.tr/bogazicililerin-kisisel-bilgilerini-onaysiz-erisime-acan-mudur-rusvet-operasyonu-suphelisi-cikti/>

⁴³ <https://www.diken.com.tr/dikenin-bogazicililerin-bilgilerini-erisime-acan-rusvet-suphelisi-mudur-haberine-sansur/>

kayetçi olacağımı söylediğimde ise ‘Git şikayetçi ol’ dedi. Basın emekçilerine yönelik tüm saldırılarını kınıyorum. Yaşadığım şey ifade özgürlüğünün kısıtlanmasıdır” dedi.⁴⁴

- İstanbul’da 20. LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’nde geçen yıl polis şiddetine maruz kalması üzerine basın meslek örgütlerince eylemler düzenleyerek desteklediği AFP muhabiri Bülent Kılıç bu yıl da ters kelepçeyle gözaltına alındı.⁴⁵
- Kahramanmaraş ziyaretinde AKP Grup Başkanvekili Mahir Ünal’a soru sormak isteyen *Kanal Maraş* Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Karaaslan polis tarafından engellendi. Ünal ise, Karaaslan’a “Sen burada eğer çekim yapacaksan, o özel konusunu anlatan vatandaşın buna müsaadesi var mı, yok mu o kişiden müsaade istemen gerekir. O devletin memuru, o devletin polisi. O arkadaşımızın koruma görevi var. İzinsiz çekim yapmanıza müsaade etmemiş” dedi.⁴⁶

27 Haziran 2022

- İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği, AKP’li Alpay Özalan’ın talebiyle kendisiyle ilgili içeriklere erişim engellemesi⁴⁷ yapılmasına ilişkin haberlere de erişim engeli kararı alındı.⁴⁸
- *Sözcü* yazarı Çiğdem Toker’in Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’yla ilgili Halkalı-Ispartakule demiryolu hattı ihalesi hakkında yazdığı “Aynı ihaleyi 2 katına gizlice tekrarladılar” başlıklı yazısına⁴⁹ erişim, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle, İstanbul Küçükçekmece 1. Sulh Ceza Hakimliği’nin 27 Haziran 2022 tarih ve 2022/6401 sayılı kararı ile engellendi.⁵⁰

28 Haziran 2022

- *Yeni Akit*, onur yürüyüşünün bu sene de engellenmesine tepki gösteren gazeteci Nagehan Alçı hakkında “Hükümete ilginç eleştiriler yönelten Nagehan Alçı, son olarak LGBT rezaletinin yürüyüş yapmasını savundu ve devletin aldığı önlemleri eleştirerek ABD gibi sapkınlığın, ahlaksızlığın, haysiyetsizliğin zirve yaptığı bir ülkeyi Türkiye’ye örnek olarak gösterdi” dedi.⁵¹
- Keskin Holding Yönetim Kurulu Başkanı Recep Ercan Keskin ile ilgili İstanbul ve Kocaeli’nde yürütülen “hayali ihracaat”, “akaryakıt kaçakçılığı” suçlamalarıyla ilgili soruşturma sürecini de içeren bir çok habere erişim, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle Adana 6. Sulh Ceza Hakimliği’nin 28 Haziran 2022 tarih ve 2022/4434 sayılı kararı ile engellendi.⁵² *Diken*’in erişim yasağı kapsamındaki haberinde bu şahsın *Hürriyet* Ankara Temsilcisi Hande Fırat’ın nikah şahidi olduğu bilgisi de yer alıyordu.⁵³
- Yıldız Teknik Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü’nde görevli Prof. Dr. Bedri Gencer ile ilgili 2020 Elazığ depreminin ardından afetleri “zinanın yasal olmasına” ve “çocuk yaşta evliliklerin yasaklanmasına” bağlamasını anlatan, İstanbul Sözleşmesi’ni hedef almasına ilişkin bir çok habere⁵⁴ erişim, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle Çumra Sulh Ceza Hakimliği’nin 28 Haziran 2022 tarih ve 2022/375 sayılı kararı ile engellendi.⁵⁵

30 Haziran 2022

- Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi, “dur” emrine uymadığı için ateş açılarak öldürülen Kemal Kurkut’un ölüm anını fotoğraflayan gazeteci Abdurrahman Gök’e “örgüt propagandası yapmak” gerekçesiyle 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası verdi.⁵⁶
- Gazeteci Barış Terkoğlu ve *Odatv* Sorumlu Haber Müdürü Can Özçelik’in Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal’a yönelik “Hakaret”, “İftira”, “Kayda alınan konuşmaların basın, yayım yoluyla yayınlanması” suçlamasıyla görülen davada, İnal hakkında zorla getirme kararı verilmesiyle ilgili haberlere⁵⁷ erişim, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle

⁴⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/izmirde-yapilmak-istenen-10uncu-onur-yuruyusune-polis-engeli-8-gozalti-haber-1571057>

⁴⁵ <https://www.indyturk.com/node/525811/haber/polis-gazeteci-bulent-kilic-1-ters-kelepce-ile-gozaltina-aldi>

⁴⁶ https://ankahaber.net/haber/detay/akpli_mahir_unalin_kahramanmarastaki_ziyaretinde_polis_soru_sormak_isteyen_gazeteciyi_engelledi_93020

⁴⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/eski-futbolcu-ve-izmir-milletvekili-alpay-ozalan-ile-ilgili-haberler/>

⁴⁸ <https://twitter.com/engelliweb/status/1541847606745354244>

⁴⁹ <https://twitter.com/engelliweb/status/1541462328276811778>

⁵⁰ <https://ifade.org.tr/engelliweb/halkali-isparkule-demiryolu-hatti-ihalesi-hakkindaki-kose-yazisi/>

⁵¹ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/son-kozu-sapkinlar-oldu-nagehan-alcı-simdi-de-lgbt-rezilligini-savundu-1669278.html>

⁵² <https://twitter.com/engelliweb/status/1541872526070087688>

⁵³ <https://ifade.org.tr/engelliweb/keskin-holding-yonetim-kurulu-baskani-hakkindaki-haberler/>

⁵⁴ <https://twitter.com/engelliweb/status/1541875757542248453>

⁵⁵ <https://ifade.org.tr/engelliweb/afetleri-cocuk-yasta-evliliklerin-yasaklanmasına-baglayan-profesorle-ilgili-haberler-2/>

⁵⁶ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gazeteci-abdurrahman-goke-hapis-cezası-haber-1571541>

⁵⁷ <https://twitter.com/engelliweb/status/1542388714290257920>

le İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 29 Haziran 2022 tarih ve 2022/5896 sayılı kararı ile engellendi.⁵⁸

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

1 Haziran 2022

- İstanbul Anadolu 7. Asliye Ceza Mahkemesi, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri dönemindeki Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı ve üyelerine hakaret suçlamasıyla yargılanmasında savcılık makamına dosyaya sunulan uzman görüşü raporunu inceleme süresi tanımaya karar verdi.⁵⁹ Dava, 21 Eylül'e ertelendi.⁶⁰
- Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın karikatürünü yayınlayan Fransız Charlie Hebdo dergisinin dört çalışanı hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla yargılanmasında, Adalet Bakanlığı'ndan 19 Kasım 2021 tarihli istinabe yazısına halen yanıt gelmediği ortaya çıktı. Dava 1 Aralık'a ertelendi.⁶¹
- İstanbul 21. Asliye Ceza Mahkemesi, Boğaziçi Üniversitesi'nin yedi öğrencisi hakkında Rektör Prof. Dr. Melih Bulu'yu protesto eylemleri sırasında düzenlenen sergideki "Şahmeran figürlü LGBTİ+ bayraklı Kabe" görseli gerekçesiyle "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" suçlamasıyla yapılan yargılamada, suçlama konusu görseli kimin astığına ilişkin tespit yapılması talebini reddetti. Mahkeme Heyeti, polis raporuna karşı savunmanın sonraki duruşmada dinleneceğini belirtirken, savcılıktan da mütalaasını aynı duruşmada dinlemeye hazır olduklarını belirtmesiyle tepki çekti. Dava, 28 Eylül'e ertelendi.⁶²
- İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi, Prof. Dr. Melih Bulu'nun Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanmasını protesto ettikleri için 1 Şubat'ta gözaltına alınan 97 öğrenciyle ilgili "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" suçlamasıyla yargılanmasında, üç kişi hakkında zorla getirme müzakeresi çıkarılmasına karar verdi. Dava 21 Aralık'a ertelendi.⁶³

7 Haziran 2022

- İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi, Boğaziçi Üniversitesi öğrencileriyle dayanışma amaçlı 12 Şubat 2021'deki protestoya katıldıkları gerekçesiyle dokuz kişiyle ilgili davada yedi kişi hakkında ceza kararları aldı. Mahkeme, Zeynep Çelik, Temel Kılıç, Samüt Karabulut, Rüya Kurtuluş, Murat Yıldırım, Faruk Yıldırım, Ergin Çavik, Cihan Uyanık ve Eren Özmen'in "direnme" başlıklı 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32/1 maddesi uyarınca beşer ay hapis cezalarına çarptırdı. Faruk Yıldırım ve Ergin Çavik için hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına karar verildi. Rüya Kurtuluş'a verilen cezanın ise hapis cezasından 3000 TL adli para cezasına çevrilmesine hükmedildi. Ancak Rüya Kurtuluş, TCK 265/1 maddesindeki "direnme için cebir kullanma" suçlamasıyla beş ay hapis cezasına çarptırıldı ve bu da 3000 TL adli para cezasına çevrildi.⁶⁴

8 Haziran 2022

- CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) Türkiye'deki 313 internet sağlayıcısı şirketten abonelere yani yurttaşlara ilişkin özel verileri talep ettiğini⁶⁵ duyurdu.⁶⁶ Adıgüzel, "Hangi saatte girdiği ve ne kadar kaldığının yanında abonelerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adres, vergi numarası, meslek kimliği sunduysa onun seri numarası hatta ve hatta annesinin kıslık soyadına kadar bütün bilgileri talep ediliyor" açıklaması yaptı.⁶⁷

9 Haziran 2022

- İstanbul Çağlayan Adliyesi karşısındaki kafede cezaevlerindeki hak ihlallerine dikkat çekmek için tutuklu yakınlarınca yapılacak oturma eylemi engellendi ve beş kişi gözaltına alındı. Polis

⁵⁸ <https://ifade.org.tr/engelliweb/cumhurbaskani-recep-tayyip-erdoganin-eski-avukati-hakkindaki-haberler/>

⁵⁹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-61656530>

⁶⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/ibb-baskani-ekrem-imamoglundun-yargilandigi-davada-karar-cikmadi-bir-sonraki-durusma-eylulde/>

⁶¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/charlie-hebdonun-erdogana-hakaretten-yargilandigi-dava-ertelendi/>

⁶² <https://www.mlsaturkey.com/tr/bogazici-sergi-davasi-eylule-kaldi/>

⁶³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/bogazici-bundansonrasibizde-davasi-aralik-ayina-ertelendi/>

⁶⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/bogazici-universitesi-ogrencileriyle-dayanisma-protestosunda-gozaltina-alinan-9-kisiye-ceza/>

⁶⁵ <https://twitter.com/onursaladiguzel/status/1534555482911821824>

⁶⁶ <https://twitter.com/onursaladiguzel/status/1534555457397850114>

⁶⁷ <https://twitter.com/onursaladiguzel/status/1534555472937766913>

Kağıthane Kaymakamlığı'nın Adalet Nöbetini yasakladığı belgeyi gerekçe göstererek eyleme müdahale etti.⁶⁸

10 Haziran 2022

- ODTÜ'de gerçekleşen 10. Onur Yürüyüşü'nde plastik mermi ve biber gazı kullanılan müdahaleyle 40'a yakın öğrenci ters kelepçeyle gözaltına alındı.⁶⁹ ODTÜ Rektörlüğü'nce yürüyüşten önce tüm öğrencilere e-posta gönderilerek Onur Yürüyüşü'ne izin verilmediği ve gerçekleşmesi halinde polis çağrılacağı belirtilmişti.⁷⁰

11 Haziran 2022

- Çanakkale Valiliği, Çanakkale'de birincisi düzenlenmesi planlanan Onur Yürüyüşü programına “İlimizde 13-17 Haziran 2022 tarihlerinde düzenleneceği belirtilen ve sosyal medya aracılığıyla da duyurulan etkinlik, toplantı ve yürüyüş Valiliğimizce izin verilmemiştir” açıklamasıyla yasak getirdi.⁷¹

12 Haziran 2022

- İstanbul Valiliği, görevli polis memuruna yumruklu saldırıda bulunduğu iddiasıyla DBP Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz hakkında suç duyurusunda bulunulduğu açıkladı. Açıklamada, “Bugün HDP organizesinde Bursa'nın Gemlik ilçesinde düzenlenecek eyleme katılmak üzere Sancaktepe, Maltepe ve Kadıköy ilçelerimizden araç kaldırılacağı ve izinsiz yürüyüş yapılacağı bilgisi alınmıştır. Kadıköy ilçemizde izinsiz toplu yürüyüş yapan ve aralarında HDP ve DBP Milletvekillerinin de bulunduğu gruplara, eylemlerinin yasal olmadığı ihtar edilerek, gerekli uyarılarda bulunulmuştur. 2911 sayılı yasaya aykırılık teşkil eden eylemlerin durdurulmasına yönelik uyarıları dikkate almayan, görevli memurlara mukavemetle karşılık vererek, toplu yürüyüşte ısrar eden ve taşkınlık yapan gruplara müdahale edilerek 70 kişi gözaltına alınmıştır. Ayrıca grupları provoke ederek, görevli polis memuruna yumruklu saldırıda bulunan DBP Milletvekili Salihe Aydeniz hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur”⁷² denildi.⁷³

15 Haziran 2022

- Eğitim-Sen Ankara 5 No'lu Üniversiteler Şubesi, ODTÜ Rektörlüğü'nün araştırma görevlileri Sibel Bekiroğlu ve Mehmet Mutlu'nun görevlisini gerekçe göstermeden görevden uzaklaştırdığını duyurdu. Eğitim-Sen'in yazılı açıklamasında “Daha önce ODTÜ emekçilerini ve öğrencilerini defalarca hedef gösteren kayyum rektörlük, şimdi de üyelerimiz ve eski işyeri temsilcilerimiz Sibel Bekiroğlu ve Mehmet Mutlu'yu herhangi bir gerekçe göstermeksizin görevden uzaklaştırdı. Kayyum olarak atandığı günden itibaren 'keyfiyet' ve 'baskı' ODTÜ Rektörünün yönetim politikası halini almıştır. Akademinin zayıf karnı olan araştırma görevlilerine saldırarak niyetini açık etmiştir. Kampüslerimizde nefes dahi almamıza tahammülü olmayan, sırtını iktidara yaslamış bu hukuksuzluk karşısında üyelerimizi ve ODTÜ emekçilerini yalnız bırakmayacağız” denildi.⁷⁴
- Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAG) kurucusu, ekonomist Prof. Dr. Veysel Ulusoy'a çalıştığı Yeditepe Üniversitesi tarafından disiplin soruşturması başlatıldı. Ulusoy, Rektör Prof. Dr. Canan Aykut Bingöl'ün yaptığı açıklamaya, “Koridorlarda gezinen görevlilerini çek oradan sayın rektör. Kaçtığın toplantıyı tekrar gündeme al, karşılıklı konuşalım. Çalışanları rahatsız etme” tepkisini gösterdi.⁷⁵
- İstanbul 20. Asliye Ceza Mahkemesi, “İzinsiz” mahlaslı sokak sanatçısı Ömürcan İ hakkında çizimleri ve *Twitter* paylaşımları nedeniyle “Cumhurbaşkanına hakaret” suçundan 1 yıl 2 ay 27 gün hapis cezası verilmesine hükmetti.⁷⁶ Mahkeme, hükmün açıklanmasına geriye bırakırken;

⁶⁸ <https://sendika.org/2022/06/hasta-ve-infazlari-yakilan-tutuklular-icin-yakinlarinin-caglayanda-yapmak-istedigi-aciklamaya-polis-saldiridi-658584/>

⁶⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/odtude-onur-yuruyusune-polis-mudahale-etti-gozaltilar-var-1945866>

⁷⁰ <https://kaosgl.org/haber/10-odtu-onur-yuruyusu-nden-bu-saldiri-tum-lubunyalara-yapilmis-bir-saldiridir>

⁷¹ <http://www.canakkale.gov.tr/basin-duyurusu-11-06-2022>

⁷² <http://www.istanbul.gov.tr/basin-aciklamasi-2022-48>

⁷³ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/kadikoyde-izinsiz-yuruyuse-polis-mudahalesi-70-gozalti-42082941>

⁷⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/egitim-sen-duyurdu-odtuden-iki-ogretim-gorevlisine-gereksiz-uzaklastirma-1947664>

⁷⁵ <https://www.gercekgundem.com/ekonomi/345544/enag-kurucusu-prof-ulusoydan-yeditepe-universitesi-rektorne-gorevlerini-koridorlardan-cek-kactigin-toplantiyi-gundeme-al>

⁷⁶ <https://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/263377-izinsiz-e-cumhurbaskanina-hakaretten-1-yil-2-ay-hapis-cezasi>

sokak sanatçısı tarafından Cumhurbaşkanı'nın avukatına da 5.100 lira ödenmesine karar verdi.⁷⁷ Davada "Türk bayrağını alenen aşağılama" suçlamasından ise beraatine karar verildi.⁷⁸

17 Haziran 2022

- İstanbul Üniversitesi Eşitlik Topluluğu'nun kampüste düzenleyeceği Onur Pikniği, tekbir sesleriyle katılımcılara yönelik linç tehdidiyle engellendi. Kampüs girişinde Ülkücü Gençlik, Ak Gençlik ve Anadolu Gençlik Derneği üyesi grup tarafından yapılan tehditlere müdahale edilmedi. Buna karşı piknik için bir araya gelen LGBTİ+'larda 26'sı önce koruma bahanesiyle polis aracına götürüldü ve burada ise katılımcılara ters kelepçe takılarak gözaltı işlemi başladı. Gözaltına alınanlar Vatan Caddesi'ndeki İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Buradaki ifade alınma sürecinde avukat beyanları ise tutanağa geçirilmedi. Avukat Umut Rojda Yıldırım, "Söz konusu LGBTİ+'lar olduğunda hukuk tersine işliyor. Bugün de Cuma namazı çıkışı, büyük bir çoğunluğu okul öğrencisi de olmayan iki yüz sarıklı şahıs İletişim Fakültesi önünde öğrencilere saldırmaya yelteniyor. Sözlü saldırı, tehdit, su şişeleriyle saldırmalar derken polis saldırgan grubu engellemek yerine LGBTİ+'ların çevresini kuşatıyor. Sizi güvenli alana götüreceğiz diyerek polis otobüsüne götürüyor ve ters kelepçe uygulayarak gözaltına alıyor. Müvekkillerimiz 2911 sayılı kanuna muhalefet şüphesiyle gözaltına alınıyor ama ortada bu kanunu ilgilendirecek hiçbir durum da yok. Piknik yapılamamış, ortada slogan yok, yürüyüş yok, hiçbir şey yok ama canları tehdit altında olan öğrenciler var. Tehdit eden, linç etmeye girişen gruba hiçbir müdahale söz konusu bile değil. Biz avukatlar müvekkillerimizin anayasal haklarından çok can güvenliklerini düşünmek zorunda kaldık. Kişileri tehdit, kasten yaralamaya teşebbüs... Ne ararsan var. Bunun bir adım sonrasında Madımak olurdu orası. Polis bunu mu bekliyor müdahale etmek için?" tepkisini aktardı.⁷⁹

18 Haziran 2022

- İstanbul'da Kadıköy Kaymakamlığı, ilçe sınırları içerisinde yapılması planlanan toplanma, masa açma, bildiri dağıtma, yürüyüş yapma vb. etkinlikleri 18.06.2022 günü saat 15:00'dan 19.06.2022 günü 23.59'a kadar iki gün süreyle yasakladığını duyurdu.⁸⁰
- Gaziantep Valisi Davut Gül, kentte Onur Yürüyüşü hazırlığı yapılmasıyla ilgili "Gaziantep'te sapkın etkinliklerin düzenleneceği paylaşımlar yapılmaktadır. Valiliğimiz tarafından verilen bir izin ve valiliğe yapılmış bir müracaat yoktur. İzin verilmesi de mümkün değildir" tweetiyle LGBT'leri hedef aldı.⁸¹ Bu açıklama ardından Gaziantep LGBTİ+ Dayanışması ve Topluluğu ile Antep Queer'in tehdit edildiği tepkisi gösterildi.⁸²

20 Haziran 2022

- İstanbul'da Kadıköy Kaymakamlığı, ilçe sınırları içerisinde yapılması planlanan toplanma, basın açıklaması, yürüyüş, bildiri dağıtımı vb. etkinlikleri 21.06.2022 günü 00.01'den 27.06.2022 günü 23.59'a kadar yedi gün süreyle yasakladığını duyurdu.⁸³

21 Haziran 2022

- Muğla'nın ilçesi Datça LGBTİ+ Onur Haftası kapsamında yapılması planlanan etkinliğe polis müdahale etti. Birlikte Yaşam Evi'nin Dünya Mülteciler Günü bağlantısında yapacağı film gösterimine herhangi bir izne tabi olmamasına rağmen polis "İzin almamışsınız" diyerek mekandaki insanları dışarı çıkardı. Bunun üzerine dışarıda basın açıklaması yapmak isteyenlere polis fiziki müdahale de bulundu. Birlikte Yaşam Evi, polis saldırısına ilişkin suç duyurusunda bulunacak.⁸⁴ Datça Kaymakamlığı, Onur Haftası kapsamında yapılmak istenen tüm etkinlikleri "huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması" gerekçe göstererek 20 Haziran 2022 tarihinden itibaren otuz gün boyunca yasakladı.⁸⁵

⁷⁷ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gerilla-sanatci-izinsize-cumhurbaskanina-hakaret-cezasi/>

⁷⁸ <https://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/263377-izinsiz-e-cumhurbaskanina-hakaretten-1-yil-2-ay-hapis-cezasi>

⁷⁹ <https://kaosgl.org/haber/istanbul-emniyeti-nin-lgbti-dusmanligi-ne-avukat-taniyor-ne-de-yasa>

⁸⁰ <http://www.kadikoy.gov.tr/basin-aciklamasi-9>

⁸¹ https://twitter.com/gul_davut/status/1538243681701994496

⁸² <https://kaosgl.org/haber/antep-valisi-hedef-gosterdi-lgbti-lara-olum-tehditleri-gelmeye-basladi>

⁸³ <http://www.kadikoy.gov.tr/basin-aciklamasi-10>

⁸⁴ <https://kaosgl.org/haber/datca-lgbti-onur-haftasi-etkinligine-polis-saldiridi>

⁸⁵ <http://www.datca.gov.tr/yasaklama-kararina-iliskin-basin-duyurusu>

- Diyarbakır 12. Asliye Ceza Mahkemesi, HDP’li Sırrı Süreyya Önder hakkında 2016 yılında verdiği savcılık ifadesinde kullandığı “Şaibelerle dolu bir siyasi geçmişe sahip olan Erdoğan” cümlesinde geçen “şaibe” kelimesi nedeniyle “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçundan 10 ay hapis cezasına hükmetti. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.⁸⁶

22 Haziran 2022

- Gaziantep Onur Haftası Komitesi, alınan tehditler sonrasında Onur Haftası programlarının iptal edildiğini ve Gaziantep Valiliği’nin açıklamasıyla ilgili suç duyurusunda bulunulacağını bildirdi.⁸⁷

23 Haziran 2022

- İstanbul’da tutuklu yakınlarınca yürütülen Adalet Nöbeti’nin 14. haftasında Çağlayan Adliyesi önünde altı kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar akşam saatlerinde serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlara, “Kaymakamlık yasağına rağmen her hafta neden geliyorsunuz?” diye sorulduğu öğrenildi.⁸⁸
- Eskişehir Valiliği, Onur Haftası’nı gerekçe göstererek yürüyüş ve etkinlikleri 3.06.2022 tarihi 00.01 ile 07.07.2022 tarihi 24.00’a kadar 15 gün süreyle yasakladı.⁸⁹

24 Haziran 2022

- İzmir Valiliği, Onur Haftası’nı gerekçe göstererek yürüyüş ve etkinlikleri 24.06.2022 günü 00.01’den 26.06.2022 günü 23.59’a kadar üç gün süre ile yasakladı.⁹⁰
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu, Günışığı Kitaplığı tarafından basılan Çıtır Çıtır Felsefe serisinde yer alan yedi kitabı "muzır" ilan etti. Kurul, söz konusu kitabın reklam ve propagandasının yapılamayacağına, açıkta teşhir edilemeyeceğine, okul ve benzeri yerlere sokulamayacağına ve 18 yaşından küçükler için satılmayacağına hükmüne vardı.⁹¹

25 Haziran 2022

- Cumartesi Anneleri, buluşmalarındaki 900. haftasında Galatasaray Meydanı’nda toplanmak istedi ancak ara sokaklar zırlı araç, gözaltı araçları ve barikatlarla kapatıldı. İHD Eş Genel Başkanları Eren Keskin ve Öztürk Türkoğlu, İHD İstanbul Şube Başkanı Gülseren Yoleri, Cumartesi İnsanları’nın da aralarında bulunduğu 16 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı.⁹²
- İş Bankası Kültür Yayınları’nın “Happiness is...” adlı çocuk kitabını Türkçe’ye uyarlarken iktidar erkinin LGBT’lilerin sembolü olarak gördüğü gökkuşağı sansürlendi.⁹³

26 Haziran 2022

- İzmir’de Valilik kararıyla yasaklanan 10. Onur Yürüyüşü’nde polis müdahalesinde sekiz kişi gözaltına alındı. Yürüyüş öncesi polis, toplanma yeri olan ÖSYM binası önüne çıkan tüm yolları kapattı. Aralarında gazeteci Berkcan Zengin’in de bulunduğu bazı gazeteciler darp edildi.⁹⁴
- İstanbul’da 20’ncisi düzenlenen LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’ne müdahale eden polis 361 LGBTİ+’nın gözaltına aldı. Polis Cihangir’de yürüyen korteji ablukaya alıp kafelerde oturan LGBTİ+’lara müdahale ederken; AFP fotomuhabiri Bülent Kılıç da gözaltına alındı. Kılıç geçen sene yine Onur Yürüyüşü’nde fotoğraf çektiği sırada polislerce yere yatırılıp boynuna bastırılmıştı. Gazeteci Ahmet Ayva’nın aktardığı görüntülere göre polis gözaltına aldığı LGBTİ+’ların elindeki bayrakları alıp çöp kutusuna attı. Polis, Cihangir’in ara sokaklarında Hollandalı turist LGBTİ+’ları da ablukaya aldı. LGBTİ+’ları taciz edilip dövülerek gözaltına alması Reuters objektifine de yansdı.⁹⁵

⁸⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/cumhurbaskani-erdogan-hakkinda-saibe-ifadesini-kullanan-sirri-sureyya-ondere-10-ay-hapis/>

⁸⁷ <https://kaosgl.org/haber/gaziantep-te-onur-haftasi-tehditler-sonucu-iptal-edildi>

⁸⁸ <https://www.evrensel.net/haber/464376/adalet-nobetinde-gozaltina-alinan-6-kisi-serbest-birakildi>

⁸⁹ <http://www.eskisehir.gov.tr/yasaklama1-karari>

⁹⁰ <http://www.izmir.gov.tr/toplanti-ve-gosteri-yuruyuslerine-dair-yasaklama-karari>

⁹¹ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/ibbnin-cocuklara-sattigi-ahlaksiz-kitaplara-bakanlik-freni-1668581.html>

⁹² <https://medyascopie.tv/2022/06/25/900-haftalarinda-galatasaray-meydanina-cikmak-isteyen-cumartesi-annelerine-polis-mudahalesi-cok-sayida-gozalti-ne-yaparsaniz-yapin-evlatlarimiz-nerede-diye-haykirmaktan-asla-vazgecemeye/>

⁹³ <https://www.a3haber.com/2022/06/25/is-bankasi-kultur-yayinlari-cocuk-kitabinda-gokkusagini-sansurledi/>

⁹⁴ <https://t24.com.tr/video/izmir-de-onur-yuruyusu-ne-polis-mudahalesi-8-gozalti,48344>

⁹⁵ <https://www.diken.com.tr/20nci-istanbul-onur-yuruyusune-polis-mudahalesi-361-gozalti/>

- Tekirdağ'ın Kapaklı ilçesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettikleri sebebiyle "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ve "toplumun huzurunu bozma" suçlamasıyla gözaltına alınan B.T. ve kardeşi D.T., çıkarıldıkları sulh ceza hakimliği tarafından tutuklandı.⁹⁶

27 Haziran 2022

- *Yeni Akit*, Havle Kadın Derneği'nin LGBT bireyleri meşrulaştırmak için Kur'an'ı ve Muhammed'i referans göstermesini "Yüce Kur'an'da sapkınlıkta direndikleri için Lut Kavmi'nin helakı insanlara ibret olarak aktarılırken, bir LGBT derneği, skandal ifadelerle toplumu zehirleme çabasına destek verdi. Peygamber Efendimiz'e (SAV) ilk vahyin gelmesi sonrasında mübarek bedeninin yaşadıklarını örnek gösteren sapkınlar, yüce Kur'an'ın eşcinselliği yaşam tarzı haline getirenleri desteklediğini iddia etti." sözleriyle LGBT bireyleri kriminalleştirdi.⁹⁷ LGBT bireylere "sapkın" LGBT bayrağına da "paçavra" sıfatlarını yakıştırdı.⁹⁸
- Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ, Adana'daki konuşmasında "Reyhanlı'da, Türkiye-Suriye sınırına, iktidara geldiğimizde tamamlamak üzere ilk mayını yerleştireceğiz" açıklaması ardından Hatay'a girişi engellendi. Hatay Valiliği'nin etkinlik yasağı kararı alması gerekçesiyle kent girişinde Özdağ ile beraberindekilere Hatay'a girişine izin verilmeyeceği bildirildi.⁹⁹ İlerleyen saatlerde Özdağ, Hatay Valiliği'nin şehre giriş yasağını kaldırmasını "Bugün Hatay Valisi, Anayasa'ya aykırı ve hukuksuz bir şekilde aldığı, Zafer Partisi'nin Hatay'a girişinin engellenmesi kararından, sizlerin ve demokrasiye inanarak bize destek veren herkesin iradesi karşısında geri adım attı" sözleriyle duyurdu.¹⁰⁰

28 Haziran 2022

- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı, Arif Kocabıyık hakkında "gazeteci Nedim Şener ile alakalı Sedat Peker üzerinden tehdit içerikli sosyal medya paylaşımı yapması" gerekçesiyle soruşturma başlattı. Kocabıyık hakkında Nedim Şener'i tehdit ettiği gerekçesi ile TCK 106/2-d maddesi kapsamında gözaltı kararı verildi.¹⁰¹
- Türk Ocakları Genel Merkezi, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ve CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nu ağırladıkları için İstanbul Türk Ocakları yönetimini görevden aldı. Türk Ocakları Genel Merkezi'nin sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, "Devlete 'seri katil' diyenlerin Türk Ocakları toplantılarında boy göstermesi kabul edilemez" denildi.¹⁰²
- İfade Özgürlüğü Derneği, mizansen videolarıyla ünlü Mükremin Gezgin'in 1,3 milyon takipçili *TikTok* hesabı, İstanbul 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin 8 Haziran 2022 tarih ve 2022/3398 sayılı kararı ile erişime engellendiğini¹⁰³ ve bunu *TikTok*'un açıkladığını duyurdu.¹⁰⁴
- İfade Özgürlüğü Derneği (İFOD), Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatı Ahmet Özal ile FETÖ sanığı Ufuk Cömertoğlu'nu tehdit etmesiyle ilgili haberlere erişim engellemesi getirilmesine ilişkin 13 Ekim 2020 tarihli dernek sitesindeki içeriğe erişim engeli kararı getirildiğini duyurdu.¹⁰⁵ İFOD, bunun erişim engellemesi kararlarını paylaştıkları site içeriklerine yönelik 15 kez erişim engeli kararı alındığını anımsattı.¹⁰⁶

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

1 Haziran 2022

- RTÜK, 2021 yılı boyunca ve 1 Ocak-31 Mayıs 2022 döneminde *FOX TV*'ye 19, *KRT TV*'ye 12, *Halk TV*'ye 28, *Tele 1*'e 28, *Flash TV*'ye ise dört kez olmak üzere toplam 91 defa para cezası verdi. RTÜK, 2021 yılı ve 2022'nin ilk beş aylık döneminde, *ATV*, *Beyaz TV*, *Kanal D*, *Show*

⁹⁶ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/cumhurbaskanina-hakaret-suclamasiyla-gozaltina-alinmislardi-karar-verildi-1668812.html>

⁹⁷ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/sapkinlardan-skandal-bildiri-yuce-kurani-referans-gosterip-lgbtlileri-mesrulamaya-calistilar-1669093.html>

⁹⁸ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/onurlu-polisimiz-lgbt-pacavrasini-boyle-cope-atti-1669051.html>

⁹⁹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-61950051>

¹⁰⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/valilik-umit-ozdagin-hataya-giris-engelini-kaldirdi-1951989>

¹⁰¹ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/nedim-seneri-tehdit-eden-muhabire-gozalti-karari-1669455.html>

¹⁰² <https://www.yeniakit.com.tr/haber/turk-ocaklarindan-kemal-ekrem-ve-canan-hamlesi-devlete-seri-katil-diyenlerin-1669284.html>

¹⁰³ <https://ifade.org.tr/engelliweb/tiktok-fenomeninin-hesabi-erisime-engellendi/>

¹⁰⁴ <https://twitter.com/engelliweb/status/1541834941826322435>

¹⁰⁵ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ifade-ozgurlugu-demegi-web-sitesindeki-icerik-engellendi-13/>

¹⁰⁶ <https://twitter.com/engelliweb/status/1542455741126148101>

TV, Star TV, TGRT Haber kanallarına toplamda yedi kez para cezası uyguladı. *A Haber*, *Ülke TV*, *TV Net* ve *Kanal 7*'ye ise herhangi bir idari yaptırım cezası vermedi.¹⁰⁷

2 Haziran 2022

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, RTÜK Üyesi İlhan Taşcı'nın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Gezi eylemcilerine yönelik "sürtük" ifadesini kullandığı AKP Grubu'nun canlı yayınlanmasına ilişkin dilekçe vermesine "Bu hassasiyeti, CHP Genel Başkanı'nın Genel Kurul konuşmasındaki müstehcen el-kol hareketinde de göstermenizi bekledik" cevabını verdi.¹⁰⁸ Şahin, "O konuda da şikayet dilekçenizi bekliyoruz. Sonra bu dilekçenizi inceleyeceğiz" ifadelerini kullandı. Taşcı ise, "AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan'ın sözlerinin incelenmesi için RTÜK'e dilekçeyle başvurudum. Tüm yurttaşlarına 'Efendiler' diye seslenen Atatürk'ün kurduğu Türkiye'de hiç kimsenin kimseye hakaret etme, kaba dil kullanma hakkı ve 'özgürlüğü' olamaz. RTÜK de tepkilere kulak tıkayamaz" dedi.¹⁰⁹ Taşcı, Şahin'in sözlerine ise, "Sayın Şahin görevini yapman için bana 'şart' koşmaya değil; yalnızca bağımsız iradene ve görevini yapma cesaretine ihtiyaç vardır"¹¹⁰ yanıtını verdi.¹¹¹

8 Haziran 2022

- RTÜK üyesi İlhan Taşcı, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Gezi eylemcilerine yönelik kullandığı "sürtük" ifadesinin RTÜK gündemine alınmadığını açıkladı. "RTÜK'e yaptığım başvuru bugünkü kurula alınmadı" diyen Taşcı, "RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin'in dilekçemi ne zaman gündeme alacağını merakla bekliyorum"¹¹² dedi. Erdoğan, partisinin grup toplantısı konuşmasında Gezi olaylarına katılan yurttaşlara yönelik "Bu teröristler, eşkıyalar bira şişeleriyle caminin içini pislemişti" iddiasını tekrarladı. Erdoğan, direnişe katılan eylemciler için "Bunlar çürük, bunlar sürtük" ifadelerini kullandı.¹¹³

30 Haziran 2022

- RTÜK Başkanlığı, *VOA Türkçe* ve *DW Türkçe*'ye yönelik internet sitelerindeki görüntülü haberler gerekçesiyle 9 Şubat'ta RTÜK'e lisans başvurusunda bulunma zorunluluğu kararı doğrultusunda söz konusu uluslararası medya kuruluşları haber sitelerine erişim engeli getirilmesini¹¹⁴ hayata geçirdi.¹¹⁵ RTÜK'ün başvurusu üzerine söz konusu haber sitelerine Türkiye'den erişim engellendi.¹¹⁶ Prof. Dr. Yaman Akdeniz, *VOA Türkçe*'ye Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 30/06/2022 tarih ve 2022/7982 dosya iş sayılı kararıyla engelleme yapıldığını duyurdu.¹¹⁷ Akdeniz, *DW Türkçe*'nin ayrı alan adı kullanmaması nedeniyle DW'nin tüm sitesine engelleme geldiğini kaydetti.¹¹⁸

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

1 Haziran 2022

- İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, AKP-MHP'nin medya ve sosyal medya teklifine ilişkin parti grubundaki konuşmasında¹¹⁹, "İktidara göre en önemli sorun, internette yayın yapan haber siteleri. Meclis'e sosyal medya kanun teklifi getirdiler. Beğenmediklerini yasaklamaya ve ortadan kaldırmaya bayılan AK Parti, sosyal medyanın idam fermanıyla karşınıza çıktılar. Bu arkadaşlara yandaş medya yetmiyor. Televizyonlara sipariş yayın yaptırdıkları gibi, gazetelere sipariş manşet attırdıkları gibi internet sitelerine sipariş haber yaptırmak istiyorlar. Ülkemizde yaşanan sorunları dile getirenleri, ekonomide kötü gidişata dikkat çekenleri, sığınmacıdan seçmen devşirmeye çalışmalarını susturmak istiyorlar. Biz daha buradayız. Siz yalana sığındıkça biz de sizi gerçeklerle yüzleştirmeye devam edeceğiz. Siz George Orwell romanlarına özendikçe biz

¹⁰⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/rtukun-15-yillik-karnesi-ortaya-cikti-4-kanalin-hic-cezasi-yok-1942406>

¹⁰⁸ <https://twitter.com/ebekirsahin/status/1532324352187895810>

¹⁰⁹ <https://twitter.com/ilhantasci/status/1532251068431798272>

¹¹⁰ <https://www.birgun.net/haber/rtuk-baskani-ndan-erdogan-in-surtuk-ifadesinin-incelenmesine-iliskin-kilicdaroglu-sarti-390275>

¹¹¹ <https://twitter.com/ilhantasci/status/1532344371462520833>

¹¹² <https://twitter.com/ilhantasci/status/1534499803144589318>

¹¹³ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/rtuk-erdoganin-surtuk-ifadesini-gundemine-almadi-1945039>

¹¹⁴ <https://twitter.com/engelliweb/status/1542582393613287425>

¹¹⁵ <https://www.takvim.com.tr/guncel/2022/06/30/lisans-zorunlulugunu- yerine-getirmeyen-dw-ve-voaya-erisim-engeli-getirildi-rtukten-flas-aciklama-kur-sirketi-ac-siteni>

¹¹⁶ <https://www.takvim.com.tr/guncel/2022/06/30/lisans-zorunlulugunu- yerine-getirmeyen-dw-ve-voaya-erisim-engeli-getirildi-rtukten-flas-aciklama-kur-sirketi-ac-siteni>

¹¹⁷ <https://twitter.com/cyberights/status/1542581913587695617>

¹¹⁸ <https://twitter.com/cyberights/status/1542612203316166661>

¹¹⁹ <https://www.odatv4.com/siyaset/iyi-parti-lideri-aksener-konusuyor-240287>

demokrasiyi savunmaya devam edeceğiz.¹²⁰ Siz özgürlüklerin karşısında durdukça biz 'Kahrolsun istibdat yaşasın hürriyet' demeye devam edeceğiz” dedi.¹²¹

3 Haziran 2022

- Gazeteci Dicle Müftüoğlu'nun gözaltına alınması üzerine Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) açıklamasında, “Türkiye’de maalesef basın ve medya alanında gazetecilere yönelik çok ağır hak ihlalleri yaşanmakta. Son olarak AKP-MHP iktidarı tarafından Meclis’e getirilen internet medyasına yönelik yasal düzenlemeleri içeren yasa tasarısıyla bu baskılar katmerleştirilerek artacaktır” denildi. Açıklamada, “Daha önce hakkında açılan soruşturmalar, yürütülen davalar vardı. Şimdi yeni bir soruşturmayla adeta yargı kısıncasına alınmak istenmekte. Burada amaç gazeteciye gözdağı vermek, mesleğini yapamaz hale getirmektir. Henüz neyle suçlandığını dahi bilmiyoruz. Ancak gazetecilik faaliyetleri nedeniyle olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Çünkü Dicle gazetecidir ve sadece haber yapmaktadır. Ülkemizde olup biteni kamuoyuna yansıtma çabası içerisinde. Nitekim sadece gazetecilik yaptığı için arkadaşlarımızın başına neler getirildiğinin çok yakın tanığıyız” ifadelerinde bulundu. Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu’nun açıklamasında ise, “Bütün ağır koşullar altında mesleğini yapmaya devam eden arkadaşlarımız hakkında başlatılan soruşturmalar ve gözaltı kararları bize geri adım attırmayacaktır. Gazeteci arkadaşımız Dicle’nin bir an önce serbest bırakılması çağrısı yapıyoruz” denildi.¹²²
- AKP-MHP’nin TBMM’ye sunduğu 40 maddelik yasa teklifine karşı Parlamento Muhabirleri Derneği’nin girişimiyle, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Ekonomi Muhabirleri Derneği, Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Foto Muhabirleri Derneği ve Türkiye Gazeteciler Sendikası başkan ve yöneticileri hafta başından bu yana TBMM’de grubu olan tüm siyasi parti gruplarını ve Dijital Mecralar Komisyonu Başkanlığını ziyaret ederek, teklifi geri çekme çağrısı yaptı.¹²³

5 Haziran 2022

- Dicle Fırat Gazeteciler Derneği’nin (DFG) 2022 yılı Mayıs ayı Gazetecilere Yönelik Hak İhlalleri Raporu’na¹²⁴ göre, 11 gazeteci gözaltına alındı, 14 habere erişim engeli getirildi. Rapora göre, 10 gazeteci tehdit edildi, 11 olayda haber takibi engellendi, bir gazeteci hapisanede hak ihlali yaşadı ve 5 Haziran itibariyle cezaevlerindeki gazeteci sayısı ise 60 olarak kaydedildi. Ayrıca bir gazetecinin işine son verildi. RTÜK dört kanala ceza verdi ve altı kez yayın yasağı koydu. Sekiz internet sitesi kapatılırken, üç sosyal medya içeriğine ise erişim engeli getirildi.¹²⁵
- Gezi Davası’nda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkum edilmiş olan Osman Kavala, İstanbul Silivri Cezaevi’nden *BirGün*’e gönderdiği mektupta, “Gezi davasının ağaçların sökülmesine benzer bir etki yarattığına inandığımı” vurguladı.¹²⁶ Mektupta, “Gezi davası, Cumhurbaşkanı’nın Gezi’yi kriminalize eden söylemine dayanak olması amacıyla başlatılan bir cezalandırma ve aynı zamanda algı oluşturma girişimidir. Yani, bir ‘gösteri davası’ydı. Ancak siyasi yönlendirmeler ve uygulanan çelişkili taktikler sonucu hukuk normlarından, olağan yargılama usullerinden o kadar uzaklaşıldı ki dava amaçlananın tersi bir etki yarattı” dedi.¹²⁷

7 Haziran 2022

- TGS’nin Kocaeli’ndeki üyeleri ve basın emekçileri, bir araya gelerek, “Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne “Bizler gazeteciler olarak; mevcut şartlarda bile mesleğimizi yaparken güvencesizlik, sansür, sendikasılaştırma, mobbing, tehdit, hakaret gibi binbir türlü zorlukla karşılaşırken, bu teklifle birlikte yaşadığımız sorunlar daha da katmerlenecektir” tepkisini gösterdi. Gazeteci Sefa Gardiyanoglu, “Çok açıktır ki bu teklif, bir sansür ve otosansür yasasıdır. 40 maddelik yasa teklifinin içerisinde, bugün vatandaşın haber kaynakları arasında önemli bir yer tutan internet haber sitelerinin, Basın İlan Kurumu’ndan ilan

¹²⁰ <https://medyascope.tv/2022/06/01/aksenerden-erdogana-sosyal-medya-tepkisi-siz-orwell-romanlarina-oykundukce-biz-demokrasiyi-savunmaya-devam-edecegiz/>

¹²¹ https://www.ntv.com.tr/turkiye/aksenerdensosyal-medya-duzenlemesine-george-orwell-omekli-tepki,pF5N0iJ39UGztxHaqV_HdQ

¹²² <https://www.gazeteduvar.com.tr/gazeteci-dicle-muftuoglu-gozaltina-alindi-haber-1567651>

¹²³ <https://gc-tr.org/basin-meslek-orgutlerinden-meslektaşlarımıza-ve-kamuoyuna-bilgilendirme-ve-cagri/>

¹²⁴ <https://diclefiratgazeteciler.org/raporlar/dfg-2022-yili-mayis-ayi-gazetecilere-yonelik-hak-ihlalleri-raporu>

¹²⁵ <https://artigercek.com/haberler/dfg-mayis-ayi-raporu-11-gazeteci-gozaltina-alindi>

¹²⁶ <https://www.birgun.net/haber/gezi-nin-agaclari-390600>

¹²⁷ <https://www.diken.com.tr/osman-kavala-gezi-davasi-agaclarin-sokulmesine-benzer-bir-etki-yaratti/>

alabilmesi ya da buralarda mesleğini icra etmeye çalışan meslektaşlarımızın basın kartı alabilmesi olumlu birer adım olarak değerlendirilse de; bu teklifin yasalaşmasıyla birlikte ifade özgürlüğü, halkın haber alma hakkı ve mesleğimizin itibarı zapturapt altına alınacaktır. Bu sayede; kamu otoritesi tarafından ‘yapılmaması’ gereken haberleri yapan gazetecilere, gazetelere ve haber sitelerine ağır yaptırımlar getirilecektir” dedi.¹²⁸

8 Haziran 2022

- Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Avrupa Gazeteciler Federasyonu (EFJ), Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF), PEN ve Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) dahil 24 basın meslek örgütü, “Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin TBMM’den geri çekilmesi çağrısı yapılan ortak açıklamada “Dezenformasyon ve “niyet” tanımının bu kadar muğlak bırakıldığı böyle bir yasa tasarısı, Türkiye’de milyonlarca internet kullanıcısını iktidarın onaylamadığı bilgileri paylaştığı için cezai işlem riskiyle karşı karşıya bırakıyor” denildi. Ortak açıklamada, “Türkiye’nin son derece politize olmuş yargısının ellerine bırakılan yasa, gazetecileri ve aktivistleri taciz etmenin başka bir aracı haline gelebilir ve internette kapsamlı bir otosansüre neden olabilir. Tasarı ayrıca, bilgilerin anonim kullanıcı hesaplarından yayımlandığı durumlarda hapis cezasını yüzde 50 oranında artıracak. Bu, internetteki anonimliği ciddi şekilde baltalayıp yolsuzluk ve görevi kötüye kullanmanın kanıtlarını yayımlamak isteyebilecek ancak kamuoyuna açıklanmanın sonuçlarına dair çekinceleri olan kişileri daha da korkutur. İktidardaki AKP ve MHP ittifakı, tasarının Avrupa Birliği’nin Dijital Hizmetler Yasası ve Genel Veri Koruma Yönetmeliği ile uyumlu olduğunu iddia ediyor, ancak bu yasaların kapsamında böyle bir hüküm bulunmuyor. Bu tür girişimler, medya ve diğer paydaşlarla yakın iştişare içinde geliştirilmeli ve hükümet tarafından keyfi bir biçimde sansür uygulamak için bunların kötüye kullanılmasını önleyebilecek ifade hürriyeti ve bağımsız habercilik için yeterli güvenceleri içermelidir. Bu nedenle TBMM aşamasında, demokratik bir toplumun temeli olarak ifade hürriyeti ve bilginin serbestçe dolaşabilmesine inanan Türkiye’deki tüm milletvekillerini bu tasarıyı reddetmeye çağırıyoruz” ifadeleri kullanıldı.¹²⁹
- TBMM’de muhalefet partileri, AKP ve MHP’nin “dezenformasyonla mücadele” olarak tanımladığı “Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne ifade ve basın özgürlüğünü daha da daraltacak düzenlemeler içerdiği gerekçesiyle karşı çıkarak şerhler düştü. CHP’nin şerhinde, teklif “toplumsal muhalefeti bastırma yasası” ve “sansür yasası” olarak nitelendirildi. Şerhte, teklifin “oldu bitti” yöntemi ile seçimler öncesi hayata geçirilmesinin amaçlandığı belirtildi. Değerlendirmede, “Teklifin hazırlanış sürecinde sivil toplumun, meslek örgütlerinin görüşlerine başvurulmadığı gibi muhalefet de bu sürecin dışında tutulmuş, konunun asıl muhatabı olan Dijital Mecralar Komisyonu dahi sürece dâhil edilmemiştir. Bu kadar kapsamlı ve teknik bir teklifin değerlendirilmesi için yeterli süre verilmemiştir. Hatta bu durum Komisyon’a katılan sivil toplum kuruluşları tarafından da dile getirilmiştir. Komisyon sürecinde teklifin daha detaylı incelenmesi, ilgili kurum ve kuruluşların, sivil toplumun, üniversitelerin görüşlerinin alınması için alt komisyon kurulması teklifimiz kabul görmemiştir” denildi. HDP’nin muhalefet şerhine göre; kanun teklifi hiçbir çözüm getirmeyeceği gibi yeni sorunlar yaratacak. HDP’nin şerhinde, düzenlemenin antidemokratik ve yasaklarla dolu olduğuna dikkat çekilirken, “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” ile “kamu barışını bozmaya elverişli” suçlarının tespitinin de mümkün olmadığı kaydedildi. Teklifte yer alan 29. maddenin, sosyal medya paylaşımlarını hedef aldığı belirtilen şerhte, “Kanun teklifinde yer verilen ‘gerçeğe aykırı’, ‘kamu barışını bozmaya elverişli’ gibi tespiti mümkün olmayan bir düzenleme ile halkı ve muhalif bütün kesimleri susturmaya yönelik ve haber alma özgürlüğünü kısıtlayan birtakım değişiklikler öngörmektedir” denildi. İyi Parti’nin muhalefet şerhinde de, kanun teklifinin basın çalışanlarıyla, meslek odalarıyla, platform işletmecileri ve sivil toplum kuruluşlarıyla iştişare edilmeden hazırlandığı hatırlatıldı. Söz konusu kanun teklifiyle Anayasa’nın birçok maddesinin göz ardı edildiği belirtilen İyi Parti’nin şerhinde “Anayasa’nın 22. maddesindeki “haberleşme

¹²⁸ <https://www.evrensel.net/haber/463259/kocaelide-gazeteciler-kanun-teklifine-tepki-gosterdi-sansur-ve-otosansur-yasasi>

¹²⁹ <https://journos.com.tr/dezenformasyon-sansur-yasa-uluslararasi-orgutler>

hürriyeti”, 26’ncı maddesindeki “düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti” ve 28. maddeyle güvence altına alınan “basın hürriyeti” göz ardı edilmektedir. Kanun teklifiyle internet ortamında yapılmak istenen düzenlemeler, dezenformasyonla mücadele edilmesi iddiası ile vatandaşların hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmasına ve anti-demokratik bir tablonun ortaya çıkmasına yol açacaktır” ifadeleri kullanıldı.¹³⁰

- Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD), Diyarbakır’da sabah saatlerinde 20 gazeteciye yönelik gözaltı kararına karşı “İktidarın basına yönelik yeni sansür kanunu TBMM Genel Kurulu’nda görüşülmeden gazetecilere yönelik baskılar arttı. Diyarbakır’da 16 meslektaşımızın gözaltına alınması ve avukatları ile görüştürülmemesine varan süreç hukuksuzdur” açıklaması yaptı. Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), “Diyarbakır’da sabah saatlerinde ev baskınlarıyla çok sayıda gazeteci gözaltına alındı. Baskılar gazetecileri yıldırılmayacak! Gazetecilik Suç Değildir” tepkisini gösterdi. DİSK’e bağlı Türkiye Basın Yayın ve Matbaa Çalışanları (Basın-İş) Sendikası, “Yeter artık, elinizi Kürt gazetecilerin üzerinden çekin! Bu operasyon ve soruşturma furçasına derhal son verin. Biz arkadaşlarımızın, gazeteciliğin yanındayız ve Gazetecilik Suç Değildir diyoruz. Herkesi de arkadaşlarımızla dayanışmaya ve bu çağrıyla büyümeye davet ediyoruz” dedi. Haberin Var Mı İnisyatifi (HVM), “Diyarbakır’da sabah baskısıyla 16 gazeteci gözaltına alındı. Aralarında DFG Derneği Eş Başkanı Serdar Altan’da var. Gerekçe belli değil. Meslek örgütleri ve basın özgürlüğü savunucularını dayanışmaya çağırıyoruz” ifadesini kullandı. Gazetecilikte Kadın Koalisyonu (CFWIJ) ise, “Altısı kadın toplamda gözaltına alınan gazetecilerin sayısının 16’ya yükseldiği öğrenildi. Gazeteci Elif Üngür de gözaltına alınanlar arasında yer alıyor. Söz konusu gözaltı sayısının ise artabileceği konuşuluyor. CFWIJ yineliyor: Gazeteciler derhal serbest bırakılsın” paylaşımında bulundu.¹³¹
- Diyarbakır’da dayanışma çağrısıyla 20 gazeteciye yönelik gözaltı işlemi protesto edildi. DFG Eş Başkanı Dicle Müftüoğlu’nun okuduğu ortak açıklamada, iktidarın düzmece iddialarla Kürt gazeteciler üzerinden algı yaratarak savaş politikalarını kamuoyundan gizleme yoluna gittiğini ifade ederek gözaltına alınan gazetecilerin derhal bırakılması gerektiği ifade edildi. Müftüoğlu, “Gereğenden de anlaşılacağı üzere zaten gazeteci arkadaşlarımızın yaptığı haber ve yayınlar tüm kamuoyuna açık bir şekilde yapılmaktadır. Ancak sanki gizli saklı çalışmalar yapıyorlarmış gibi algı oluşturulmaktadır. Gazeteci arkadaşlarımız hakkındaki bu iddiaların tamamının düzmece olduğu bilinmelidir. Bir gazeteci mesleğini icra ederken, çalıştığı kurumun yayın politikası ile değil yaptığı haberlerden sorumlu tutulacağını bir kez daha hatırlatarak, baskı, şiddet, savaş politikasına boyun eğmeyeceğimizi yineliyoruz” dedi. Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu adına konuşan Roza Metina, “Gerçeklere yönelik saldırı devam ediyor. Bir ülkede cezaevlerinde gazeteciler, yazarlar, aydınlar varsa o ülkede demokrasi ve özgürlükten bahsedemeyiz. Gazetecilik suç değil, bir an önce gazeteci arkadaşlarımız serbest bırakılsın diyoruz. Kimse Hakikat sesimizi kısamaz” dedi. TGS Diyarbakır Temsilcisi Mahmut Oral ise, iktidarın sıkıştığı her dönem ilk olarak Kürt gazetecileri hedef aldığını belirterek yapılan bu operasyonlardan da iktidarın sonuç alamayacağını söyledi.¹³²
- HDP Grup Başkanvekili Saruhan Oluç, “Sayın iktidar, bakın, bugün Diyarbakır’da sabah erken saatlerde gazetecilerin evlerine polis baskını yapıldı. Dicle Fırat Gazeteciler Derneği -yasal bir dernek- *JinNews* -kadın haberleri- ve *MA* üye ve çalışanları; yaklaşık 21 kişi gözaltına alındı. Neden? Gazetecilik yapıyorlar. Nasıl gazetecilik yapıyorlar? Özgür gazetecilik yapıyorlar. Yani yolsuzlukları, hırsızlıkları, kayyumların yaptıklarını, ceberut devlet uygulamalarını, insan hakları ihlallerini yazdıkları için özgür gazetecilik yapıyorlar ve siz buna tahammül edemiyorsunuz. 20’ye yakın gazeteciye gözaltına aldınız, belki onların bir kısmını da tutuklayacaksınız” tepkisini gösterdi.¹³³
- TGS Ankara Şubesi, son dönemde aldığı ceza kararları nedeniyle *RTÜK*’ü başkanlık binası önünde protesto ederek “İstedığınız tek sesli basını yaratamayacaksınız” açıklamasında bulun-

¹³⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/muhalefetten-dezenformasyon-teklifine-serh-secime-gidilirken-yol-temizligi-haber-1568356>

¹³¹ <https://m.bianet.org/bianet/toplum/263044-gazetecilerin-gozaltina-alinmasina-meslek-orgutlerinden-tepki>

¹³² <https://www.evrensel.net/haber/463296/diyarbakirda-gazetecilerin-gozaltina-alinmasina-tepki-gosterildi>

¹³³ <http://mezopotamyaajansi35.com/POLITIKA/content/view/173681>

du. TGS Ankara Şube Başkanı Esra Koçak, “Bugüne kadar kimsenin propagandasını yapmadık, sadece gazetecilik yaptık. Bizi bu ablukalarla propaganda yapmaya zorlayamayacaksınız. Biz gazeteciyiz, işimizi yapacağız. Bundan da bir adım geri gitmeyeceğiz. Çünkü biliyoruz ki gazetecilik suç değildir” ifadelerini kullandı. Koçak, “RTÜK, Ana Muhalefet Partisi liderinin söylediklerini haberleştiren *TELE1*, *KRT*, *Flash TV* ve *Halk TV*’ye para cezası kesti. Basın tarihine geçecek bir sansüre imza attı. Peki bu cezaları, neye dayanarak verdi RTÜK? Anayasa’ya baktık: Böyle bir ceza mekanizması yok. Yasalara baktık, yok. Uluslararası sözleşmelere baktık, yok. RTÜK’ün iç mevzuatına baktık, yok. RTÜK Başkanı 6112 Sayılı Yasa’dan bahsediyor. Ne diyor 6112: ‘Haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğundan emin olunmaksızın yayımlanamaz.’ Kılıçdaroğlu’nun tüm konuşması belgelerle geçiyor. O belgeler, o konuşma olmadan önce sosyal medyada dolaşıyor ne ABD’den ne hükümetten bir yalanlama gelmiyor. Daha da ilginç Kılıçdaroğlu’nun yayınladığı belgeleri ertesi gün muhatapları kabul ediyor. Yani birileri aklımızla alay ediyor. Bu iş, yasaları kendinize göre yorumlayıp, kendinize göre ceza uydurmakla olmaz. O nedenle buradan uyarıyoruz, verdiğiniz kararlar yasalara aykırıdır. Bu cezalar ya geri alınacak ya da geri alınacak. Almazsanız kanuna aykırı hareket etmenin bedelini hukuk ve tarih önünde ödeyeceksiniz” açıklamasını yaptı.¹³⁴

9 Haziran 2022

- HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş, tek soruluk önerge ile Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’a “Gazeteciler neden gözaltında?” diye sordu. Beştaş önergesinde, “Diyarbakır’da Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından yapılan operasyonlarda Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eş Başkanı Serdar Altan, MA editörü Aziz Oruç ile gazeteciler Ömer Çelik, Suat Doğuhan, Ramazan Geciken, Berivan Karatorak, Esmer Tunç ve Mehmet Şahin gözaltına alındı. Toplamda 21 gazeteci gözaltına olup dosyalarında da gizlilik kararı olduğu ifade edilmektedir. Türkiye’de gazeteciler yazdıkları veya söyledikleri nedeniyle cezaevinde tutuluyor. Gazeteciler özgürlüğünü yitirirken toplumun da haber alma hakkı gasp edilmiş oluyor. Çok sayıda gazeteci haklarında açılan davalardan ötürü açıkça yargı baskısı altındadır” ifadelerini kullandı.¹³⁵
- Uluslararası Af Örgütü, ODTÜ Rektörlüğü’nce yasaklanan 10. Onur Yürüyüşü’ne yönelik basın açıklaması yayımladı. Uluslararası Af Örgütü Avrupa Bölgesel Ofisi Direktörü Nils Muižnieks, “Üç yıl önce ODTÜ kampüsünde gerçekleştirilen barışçıl Onur Yürüyüşü’ne polis biber gazı, plastik mermi ve göz yaşartıcı gaz kullanarak yanıt verdi. Katılımcılar gözaltına alındı ve mahkemelere sürüklendi; fakat sonuçta beraat ettiler. Bu olaydan hiç ders alınmamış olması son derece üzücü. Üniversitenin imajına, aşkı ve dayanışmayı kutlayan öğrenci topluluğu değil bu anlamsız yasak ve polisin olası gereksiz güç kullanımı zarar verecek. Devletler barışçıl toplanmaları kolaylaştırmakla yükümlüdür. Üniversitenin Onur Yürüyüşü’ne getirdiği yasağın hiçbir hukuki temeli yok. ODTÜ yönetimi bu kararı iptal etmelidir” dedi.¹³⁶

10 Haziran 2022

- Diyarbakır’da üç gündür gözaltında tutulan 20 gazeteciden Serdar Altan, Aziz Oruç ve Ömer Çelik, avukatlar aracılığıyla gönderdiği mesajda, “Yazmaya devam edeceğiz” dedi. Serdar Altan, “Ekonomik kriz derinleşiyor, bir takım askeri operasyonlar planlanıyor, seçim sürecine giriyor. Gazeteciler de bunları takip ediyor, haberleştiriyor. Gözaltına alınmamızın sebepleri bunlar olabilir ancak. Geçen hafta gazeteci Dicle Müftüoğlu gözaltına alınmıştı. Dört gün boyunca gözaltında kaldı. Gerekçe, diğer gazeteci meslektaşlarıyla dayanışma içinde olmasıydı. Müftüoğlu’nu serbest bıraktıktan hemen sonra da bizleri aldılar. Kim bilir bize ne suçlama yöneltecekler. Ancak biz gazeteciyiz” dedi. MA editörü Aziz Oruç, ise neyle suçlandıklarını bilmediklerini belirterek, “Gözaltı kararı verilmiş ve gözaltı süresi dört güne kadar uzatılmış. Bildiğimiz bu. Neden gözaltına alındığımızı polise soruyoruz ama onların da bilgisi yok. ‘Karar var’ diyorlar sadece” ifadesini kullandı. Ömer Çelik ise, “Gazetecilik kriminalize edilmeye çalışılıyor. Gazetecilik her an tehlikeyle karşılaşılabilir, öngörülemez bir çalışma alanı haline getirilme-

¹³⁴ <https://www.dunya.com/gundem/tgsden-rtuk-protostosu-haberi-660272>

¹³⁵ <https://www.gercekgundem.com/siyaset/344657/hdpli-bestastan-bekir-bozdaga-tek-soruluk-onerge-gazeteciler-neden-gozaltinda>

¹³⁶ <https://www.evrensel.net/haber/463387/uluslararasi-af-orgutu-odtu-ogrencilerinin-onur-yuruyusunu-yapmasina-izin-verilmeli>

ye çalışılıyor. Kaç gündür gözaltındayız, tam olarak neyle suçlandığımızı bilmiyoruz. Bana kalırsa onlar da bilmiyor. Bu yüzden de gözaltı sürelerini uzatıp bir şeyler bulmaya çalışıyorlar. Bulunacak tek şey haberlerimiz” dedi.¹³⁷

- *Sabah* yazarı Yavuz Donat, “İstemiyoruz... Yazılı, görsel, sosyal medyada sansür istemiyoruz” düşüncesini dile getirdi. Donat, yazısında, “Sansürün her türlüsüne karşıyız. Sınırsız özgürlükten yanayız. TBMM Başkanı Mustafa Şentop’a bunları söyledik... Ve daha fazlasını... Sansür, olacak iş mi”¹³⁸ ifadesini kullandı.¹³⁹

12 Haziran 2022

- Edirne Cezaevi’nde tutuklu HDP’li Selahattin Demirtaş, Diyarbakır’da beş gündür gözaltında tutulan 20 gazeteciyle ilgili “Gazetecilik suç değildir. Özgür basın emekçileri onurumuzdur, derhal serbest bırakılmalıdırlar” mesajını paylaştı.¹⁴⁰
- Diyarbakır’da 8 Haziran’da evlerine ve çalıştıkları basın kurumlarına yapılan polis baskısıyla gözaltına alınan Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eş Başkanı Serdar Altan, Xwebûn Gazetesi Yazı İşleri Müdür Mehmet Ali Ertaş, *JinNews* Haber Müdürü Safiye Alagaş, *JinNews* editörü Gülşen Koçuk, *MA* editörü Aziz Oruç ve Ömer Çelik’in de aralarında olduğu 20 gazeteci için imza kampanyası başlatıldı. Kampanya metninde, “Basın ve ifade özgürlüğüne vurulan kelepçe, Meclis’te hazırlığı yapılan yeni sansür yasasıyla perçinlenmek istenirken; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’nca yürütülen bir soruşturma gerekçesiyle Kürt gazetecilerin gözaltına alınması; basın özgürlüğüne darbedir. Biz, meslektaşlarımıza tanığız. Büyük bir özveriyle halkların haber alma hakkı için çalışan özgür basın geleneği açısından bu baskı ve yıldırma politikaları tanıdık olsa da, bu operasyonlara ve yıldırma politikalarına alışmayacağız” denildi.¹⁴¹

13 Haziran 2022

- Diyarbakır’da 8 Haziran’da evlerine yapılan baskın sonucu gözaltına alınan 20’si gazeteci 22 kişi için 62 basın kuruluşu ve 837 gazeteci tarafından “Özgür basın susturulamaz: Gözaltındaki meslektaşlarımızın yanındayız!” denilerek destek açıklaması yapıldı. Açıklamada, “Biz aşağıda imzası bulunan basın meslek kurumları ve gazeteciler, 8 Haziran Çarşamba günü Kürt gazetecilerin, basın emekçilerinin polis baskınlarıyla gözaltına alınmasını amasız, fakatsız kınıyoruz. Hukuk, adalet, eşitlik, özgürlük, demokrasi iddiası olan ve geleceğin Türkiye’ sine hazırlık yapma niyetinde olan başta muhalefet olmak üzere, herkesi ayrımsız bir şekilde gözaltındaki meslektaşlarımızla dayanışmaya ve iktidar şiddetinin karşısında tavır almaya davet ediyoruz” denildi.¹⁴²

15 Haziran 2022

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, Medya Dayanışma Grubu üyesi 12 meslek örgütü temsilcileriyle birlikte TBMM Adalet Komisyonu’nda AKP-MHP’nin medya teklifine ilişkin süreci izledi. Bilgin, Komisyon’daki konuşmasında, “Bir kapıyı aralık bırakırsanız o kapıdan yalnızca kendiniz geçmezsiniz. O kapı aralık kaldığı takdirde o kapıdan herkes geçer.” Şimdi siz bu yasayla bu kapıyı ardına kadar açık bırakıyorsunuz. Bence bu kanun teklifi yasalarsa en büyük zarar şu anda iktidar partisine mensup gazeteler, televizyonlar ve basın çalışanlarına zarar verecektir. Bir an için gözlerinizi kapayın ve sonsuz iktidar olmadığını - ki yok sonsuz iktidar- ve sonsuz hayat olmadığını da düşünerek yıllar sonraya geçin -ben hemen bir iki yıl sonraya geçin demiyorum – burada muhalefette bulunanlar belki iktidarda, iktidarda bulunanlar muhalefette olacak ve bu yasayı çıkardığınızdan dolayı çok büyük pişmanlık duya caksınız çünkü size inanan, sizinle birlikte yola çıkan, sizi savunan pek çok gazeteler bu çıkan yasadan dolayı zarar görecekler, kapatılacaklar, ceza alacaklar” uyarısında bulundu. Bilgin, “Yasaklar her zaman olmuştur, yasalar buna karşı çıkmıştır ama Vatan Şairi Namık Kemal’in bir edebiyat şahıkası olan Hürriyet Kasidesi’ndeki bir dörtlük şöyle diyor: “Ne mümkün zulm ile, bîdâd ile imhâ-yı hürriyet! Çalış, idrâki kaldır, muktedirsen âdemiyyetten!” Yani zulümle, eziyetle hürri-

¹³⁷ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gozaltindaki-gazetecilerden-mesaj-yazmaya-devam-edecegiz-haber-1568717>

¹³⁸ <https://www.sabah.com.tr/yazarlar/donat/2022/06/10/sansure-karsiyiz-ama>

¹³⁹ <https://t24.com.tr/haber/sabah-yazari-donat-yazili-gorsel-sosyal-medyada-sansur-istemiyoruz-sinirsiz-ozgurluktan-yanayiz,1039710>

¹⁴⁰ <https://www.diken.com.tr/demirtastan-gozaltindaki-20-gazetecinin-serbest-birakilmasi-icin-cagri-gazetecilik-suc-degildir/>

¹⁴¹ <https://m.bianet.org/bianet/medya/263197-5-gundur-gozaltinda-olan-20-gazeteci-icin-imza-kampanyasi>

¹⁴² <https://www.gazeteduvar.com.tr/62-basin-kurulusu-ve-837-gazeteciden-gozaltilara-ortak-tepki-haber-1569161>

yeti ortadan kaldıramazsınız. Eğer muktedirseniz düşünceyi ve düşünmeyi ortadan kaldırın; bu da mümkün değil” dedi.¹⁴³

16 Haziran 2022

- Diyarbakır Barosu, 16 gazeteciyle ilgili tutuklama kararına tepki göstererek, “Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı’nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 16 gazeteci hakkında tutuklama kararı verilmiştir. Gazetecilere, mesleki faaliyetleri nedeniyle başlatılan soruşturma ve tutuklamalar basın özgürlüğüne ve haber alma hakkına müdahaledir. Tutuklu gazetecileri serbest bırakın” açıklaması yaptı.¹⁴⁴
- DİSK Basın-İş Sendikası, “Gazetecilerin yeri adliyeler, cezaevleri değil; haber merkezleridir. Gözaltındaki, cezaevindeki tüm gazeteciler serbest bırakılsın. Hakikati, halkların haber alma hakkını her koşulda savunacağız” tepkisini paylaştı.¹⁴⁵
- İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı Eren Keskin ise, “Oysa katledilen gazeteci davaları için delil toplamak değil delil kararttılar. Suçlular aramızda. Özgür basın- Kürt basını ise biatsız mücadeleye devam ediyor” dedi.¹⁴⁶
- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin Bilgin, basına ve sosyal medyaya yeni yaptırımlar öngören yasa teklifinin TBMM Adalet Komisyonu’nda kabul edilmesine ve Diyarbakır’da 16 gazetecinin tutuklanmasına tepki göstererek, “Meclis komisyonundan sansür yasasının geçmesi ve aynı gün Diyarbakır’daki meslektaşlarımızın tutuklanması tesadüf değildir. Çünkü basın özgürlüğü açısından ülkemizin en karanlık günlerindeyiz. Bunun için tüm basın ve ifade özgürlüğü taraftarlarını bir araya gelmeye, daha güçlü dayanışmaya çağırıyoruz. Gazetecilik suç değildir” dedi. Bilgin, “Tek başımıza da kalsak mesleğimizin her bir ferdi ve geleceğimiz için demokratik değerleri, basın ve ifade özgürlüğünü savunmaya devam edeceğiz. Diyarbakır’daki ve hapisteki tüm meslektaşlarımızın yanındayız, bir an önce serbest bırakılmalarını, tutuksuz yargılamanın esas olmasını talep ediyoruz. Tüm toplumun sosyal medya ve internette özgürce haberleşebilmesi, gazetecilerin yazdıkları nedeniyle hapis cezalarıyla karşı karşıya kalmaması için hep beraber çaba göstermeliyiz” ifadesini kullandı.¹⁴⁷ Bilgin, Özgürlük için Basın (ÖiB) projesi kapsamındaki açıklamasında, AKP ve MHP’nin birlikte hazırlayarak Mayıs ayında TBMM gündemine aldığı medya ve sosyal medyaya yönelik yasa teklifiyle Türkiye’nin basın ve ifade özgürlüğünde en derin kırılma noktasına geldiğini belirterek, başta gazeteciler olmak üzere tüm yurttaşlar aleyhine yargılama süreçleri yürütülmesine kapı açılmak üzere olduğunu bildirdi.¹⁴⁸

19 Haziran 2022

- CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıku’nun hazırladığı Türkiye’de İnsan Hak İhlalleri Mayıs Raporu’na göre, 207 yaşam hakkı ihlali olduğu kaydedildi. Tanrıku, “Bunlardan 167’si iş cinayeti, 38’i kadın cinayeti, bir gözaltında ölüm, dörtte cezaevinde ölüm var. Mayıs ayında, ikisi çocuk olmak üzere 316 kişi, gözaltında veya gözaltına alınırken gözetim merkezlerinde işkence görmüş. 53 kişi de cezaevlerinde işkence gördüğünü iddia etmiş. Toplam 169 işkence ve kötü muamele iddiası var” diye konuştu. Tanrıku, “Toplatma, erişim engeli kararları sayısı bin 364, düşünceyi ifade etme nedeniyle tutuklanan sayısı dokuz. Bu tablo içerisinde Meclis’e gelen yeni medya yasası var. Hem tablo bu kadar ağır hem tabloyu ağırlaştırmak için Meclis’te bir sosyal medya yasası görüşülüyor. Örgütlenme özgürlüğü bakımından da gözaltına alınan, tutuklanan belediye başkanı, belediye meclis üyesi sayısı 23. 697 kişi toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gözaltına alınmış, 64 basın açıklamasına müdahale edilmiş” dedi.¹⁴⁹

21 Haziran 2022

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, TBMM Genel Kurulu gündemindeki medya ve sosyal yasa teklifine ilişkin parti grubundaki konuşmasında¹⁵⁰, “Bir sansür kanunu getirmişler, Saray

¹⁴³ <https://gc-tr.org/basin-meslek-orgutlerinden-sansur-yasasinin-meclis-sureci-hakkinda-kamuoyuna-bilgilendirme/>

¹⁴⁴ <https://pirha.org/diyarbakir-barosundan-gazetecilerin-tutuklanmasina-tepki-serbest-birakin-328454.html/16/06/2022/>

¹⁴⁵ <http://mezopotamyaajansi35.com/GUNCEL/content/view/174542>

¹⁴⁶ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/174542>

¹⁴⁷

https://ankahaber.net/haber/detay/gazeteciler_cemiyeti_baskani_bilgin_gazetecilerden_haberden_ve_halkin_bilgilenme_hakkindan_elinizi_cekini_90678

¹⁴⁸ <https://gc-tr.org/gazeteciler-cemiyeti-mayis-2022-oib-raporu-aciklandi/>

¹⁴⁹ <https://www.indyurk.com/node/523531/siyaset/sezgin-tanrikulu-hak-ihlalleri-mayis-raporunu-yayinladi-tabloyu-agirlastirmak>

¹⁵⁰ <https://chp.org.tr/haberler/chp-genel-baskani-kemal-kilicdaroglu-tbmm-chp-grup-toplantisinde-konustu-21-haziran-2022>

da imzalamış. Ne olduğunu da bilmiyorlar! Kimse Saray'ı, AKP'yi MHP'yi eleştirmesin, herkesin ağzına bant geçirelim güllük gülistanlık yapalım. Yutmayız! Bu millette yutmaz. Basın özgürlüğü, ülkeyi sağlıklı yöneten idarenin vazgeçilmez koşuludur. Basın özgürlüğü ülkeyi sağlıklı yöneten bir yönetimin vazgeçilmez koşuludur. Biz ülkeyi yönettiğimizde medya özgürlüğü olacak, herkes istediğini yazacak. Anayasada der ki basın hürdür sansür edilemez. Ama getirilen düzenleme sansür uygulaması. Bu teklif bu şekliyle yasalarsa parlamentoda da mücadele edeceğiz, parlamento dışına çıktığında da alacağız Anayasa Mahkemesi'ne götüreceğiz, iyi bir gerekçeyle bunun demokrasiye aykırı olduğunu, düşünceyi ifade özgürlüğüne aykırı olduğunu, yürütme organının denetlenmesine engel olduğunu, dolayısıyla yürütme organının yolsuzluklarının kamuoyu tarafından bilinmesi için basının özgür olması gerektiğini detaylarıyla ifade edeceğiz” açıklaması yaptı.¹⁵¹

- Basın Konseyi Başkanı Pınar Türenç, CHP Parti Grubu'ndaki konuşmasında, “Bu yasa ile demokrasinin, basın özgürlüğünün, kişilik haklarının temelleri güçlendirilecekmiş. Biz de diyoruz ki bu yasayla halkın haber alma hakkı gasp edilecek. Gazetecilerden korkmayın. Gazetecileri üç yıla kadar hapisle sınamayın, yeniden. Zaten medyanın yüzde 95'i elinizde, o yüzde beşten korkmayın. Kontrole almayın yüzde beşi, bu yasaymış gibi çabalarla. Bırakın basın, anayasal güvencesi altında kalsın. Gelin yanlıştan dönelim” dedi. Basın meslek örgütleri temsilcileri ve parlamento muhabirleri de CHP grup toplantısını siyah maske takarak takip etti.¹⁵²
- Basın meslek örgütleri, TBMM Genel Kurulu gündemindeki medya ve sosyal medya yasa teklifiyle ilgili İstanbul'da Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) binasında basın toplantısı düzenledi. “Basın meslek örgütleri sansür yasasına hayır diyor” sloganıyla düzenlenen toplantıda TGC Başkanı Turgay Olcayto, TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, Basın Konseyi Genel Sekreteri Mustafa Eşmen, Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS) Genel Başkanı Adnan Özyalçınar, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Basın İş Genel Sekreteri Özge Yurttaş, PEN Yazarlar Derneği İkinci Başkanı Halil İbrahim Özcan, Türkiye Yayıncılar Birliği (TÜRKYAYBİR) Başkanı Kenan Kocatürk konuşmacı olarak yer aldı. TGC Başkanı Turgay Olcayto, tek sesli toplum yaratmak isteyen iktidarın farklı düşüncelerden korktuğunu belirterek, bu teklife karşı ellerinden geleni yapacaklarını söyledi. Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Genel Başkanı Gökhan Durmuş da “‘İnternet medyasına basın kartı vereceğiz, resmi ilan vereceğiz’ derken onları Basın İlan Kurumu gibi özerkliğini kaybetmiş, tamamen iktidarın bir bürosu gibi çalışan bir kuruma devretme düzenlemesi var. Aslında ikinci bir RTÜK oluşturuluyor” dedi.¹⁵³
- İzmir'de TBMM'deki yasa teklifini protesto eyleminde, İzmir Gazeteciler Cemiyeti (İGC) Başkanı Dilek Gappi, “Teklifte para cezaları, hapis cezası, kapatma, internet basınına ağır denetim ve basın kartı iptalleri ve dezenformasyon adı altında bağımsız haberciliğe sansür var. Dezenformasyon denilerek yasa teklifinin 29. maddesi ile Türk Ceza Kanunu'na madde 217/A eklenerek 'gerçeğe aykırı bir bilgiyi alenen yayanlara' hapis cezasını öngören yeni bir suç tipi yaratılmak istenmektedir. Bu maddeye göre halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılacak. Failin, suçu gerçek kimliğini gizleyerek veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlemesi halinde söz konusu ceza yarı oranında artırılabilecek. Yani diyorlar ki, kaynağın belli dahi olsa, eğer bilgi birileri tarafından keyfi olarak yanlış diye nitelendirilirse, bunu yayan yani gazeteci ya da vatandaş, iktidarın istemediği her kim ise doğrudan hapis cezasıyla cezalandırılacak” bilgilerini verdi.¹⁵⁴

22 Haziran 2022

¹⁵¹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/chp-genel-baskani-kemal-kilicdaroglu-tbmm-grup-toplantisinda-konusuyor-1949666>

¹⁵²

https://ankahaber.net/haber/detay/basin_konseyi_baskani_pinar_turencten_sosyal_medya_duzenlemesine_chp_grup_toplantisindan_tepki_zaten_medyanin_yuzde_95i_elinizde_o_yuzde_5ten_korkmayin_92185

¹⁵³ https://ankahaber.net/haber/detay/basin_meslek_organlerinden_sosyal_medya_yasasina_tepki_aslinda_ikinci_bir_rtuk_olusturuluyor_92219

¹⁵⁴

https://ankahaber.net/haber/detay/izmirden_sosyal_medya_yasasi_olarak_bilinen_duzenlemelere_tepki_teklif_yasalarsa_tum_turkiye_gozaltinda_olacaktır_92209

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, TBMM gündemindeki medya ve sosyal medya teklifiyle ilgili İyi Parti Grubu'ndaki konuşmasında, “Bu yasa hem yasa tekniği açısından hem içeriği açısından hem yeni suçlar ihdas etmesi açısından bir sansür çorbası. Halen daha bu 20 yılın sonunda ne yazık ki mantığını bir kenara bırakıyorum, kanun hazırlamayı bile öğrenememişler” tepkisini gösterdi. Bilgin, “Sansür yönüyle bakmanın daha ötesinde kamuoyunda ne yazık ki bine yakın Anadolu'daki gazetelerin kapılarına kilit vurulacak kanunun belirli maddeleri gözden kaçırılıyor. Bu yasa ile zaten belirli bir basın ilan pastasını paylaşan Anadolu basınına internet gazeteciliği ilave ediliyor. Özellikle 24, 25 ve 26'ncı madde de bu değişiklikler yapılırsa eğer zaten zor koşullarda hayatını sürdürmeye çalışan Anadolu'da bir tek gazete bulamayacaksınız. Anadolu'daki yerel basın demokrasimizin çiçekleridir...Kendi illerinde bir denetim mekanizmasıdır. Bu Millî mücadeleden beri... 100 yılı aşkın bu mücadeleyi yapan Anadolu basınının medyasının kapatılmasına göz yummamamız lazım. Çünkü basın özgürlüğü yalnız bizim için lazım değil. Basın özgürlüğü bu ülkede yaşayan herkes için gerekli. Çünkü basın özgürse demokrasi yeşerir. Basın özgürlüğü olmayan yerde demokrasiden bahsetmek mümkün değildir” diye konuştu.¹⁵⁵ Bilgin, “Bu kötülüğü yapanlar bu ülkeyi fikri mengene altına alanlar, bu ülke insanlarına konuşma, yazışma, internet kullanımını yasaklayan bir gün belki bir günden de yakın hesap vereceklerdir. Bu hiç aklınızdan çıkmasın. Cumhuriyet kurulduğundan beri hatta Osmanlı'nın son döneminde istibdat her zaman yaşanmıştır. Ama buna mukabil mücadelede yaşamıştır. Biz yine bu mücadeleyi sürdüreceğiz. Selam olsun Cumhuriyet'in tüm değerlerini hayatı pahasına koruyanlara, selam olsun her şeye rağmen basın özgürlüğü için savaş verenlere, yaşasın hürriyet, yaşasın adalet, yaşasın özgürlük kahrolsun istibdat kahrolsun sansür” dedi.¹⁵⁶
- İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, AKP-MHP'nin 40 maddelik “Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Teklifi”ne ilişkin “Bu yasa, internet sitelerini hizaya çekme yasa-sıdır. Bu yasa, televizyon ve gazeteler üzerinde kurulan baskıyı, internete taşıma sevdasıdır. Bu yasa, yeni bir RTÜK oluşturma çabasıdır. Ez cümle bu yasa, bir istibdat yasasıdır” dedi.¹⁵⁷ Akşener, “Neymiş? Yalan habere karşı önlem alacaklarmış. Neymiş? Dezenformasyonla mücadele edeceklermiş. Neymiş? Sosyal medya yalancıymış. Çünkü onlara göre yolsuzluk yok; haberi yapanlar yalancı. Aslında sığınmacı sorunu da yok; var diyenler yalancı. Ekonomide her şey tıkrırında; ekonomi kötüye gidiyor diyenler yalancı... Artık öyle bir panik halindeler ki; havuz medyasındaki düzeni, sosyal medyaya da taşımak için uğraşıyorlar” tepkisini gösterdi.¹⁵⁸
- Basın Konseyi, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Diploması Muhabirleri Derneği, DİSK Basın-İş, Ekonomi Muhabirleri Derneği, Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, KESK Haber-Sen, Parlamento Muhabirleri Derneği, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın oluşturduğu Medya Dayanışma Grubu, Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu'nun da katılımıyla Ankara Ulus'ta TBMM Genel Kurulu gündemindeki medya ve sosyal medya teklifini protesto etti. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin'in okuduğu ortak açıklamada, özetle, “Önümüzdeki hafta TBMM'ye bir basın yasası gelecek. Adı, ‘basın kanunu’ ama içinde gazeteciliği geliştirmek için hiçbir amaç yok. Hapis cezası, kapatma, internet basınına ağır denetleme ve basın kartlarının iptali var. Haftalarca Meclis'te iktidar ortaklarına gazetecileri dışlayarak bir basın yasası yapılamayacağını söyledik. Öneriler verdik, itiraz ettik; ama nafiye. Tek bir cümlemizi bile dikkate almadılar. O nedenle Türkiye'deki bütün basın örgütleri; basın tarihinde belki de bir ilki gerçekleştirerek bir dayanışma örneği gösterdi. Bugün, basın tarihimize geçecek bu güzel fotoğrafı görüyorsunuz. Sanmayın ki bizler dezenformasyonu önemsemiyoruz. Ancak bunun yolu yasadaki gibi hapis cezalarından geçmez. Onurlu bir Yargıtay hâkimi, Adalet Komisyonu'nda açıkça uyardı. Bu yasanın uygulaması sırasında yargıda karmaşa ve keyfilik yaratacağını söyledi. Ama onu da dinlemediler. Yasada, yazılı basının kapısına kilit vu-

¹⁵⁵ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/aksener-grup-toplantisinde-kursuyu-nazmi-bilgine-birakti-bu-yasa-bir-sansur-corbasi-kahrolsun-istibdat-kahrolsun-1950037>

¹⁵⁶ https://ankahaber.net/haber/detay/gazeteciler_cemiyeti_baskani_bilgin_bu_ülkeyi_fikri_mengene_altina_alanlar_bir_gun_belki_bir_gunden_de_yakin_hesap_vereceklerdir_92280

¹⁵⁷ https://meclishaber.tbmm.gov.tr/develop/owa/haber_portal.aciklama?p1=154550

¹⁵⁸ <https://kronos35.news/tr/aksenerden-dezenformasyon-yasasi-tepkisi-saraydaki-sefanin-bitmesinden-korkuyorlar/>

racak maddeler var. Öyle ki Anadolu basını hiçe sayılmış, gözden çıkarılmıştır. Yaklaşık Anadolu'daki bin gazete, yaşam kaynakları olan resmi ilanları büyük oranda kaybedeceklerdir ve kapanma tehlikesi ile karşı karşıya kalacaklardır. Ayrıca bu yasada Anadolu basını çalışanlarının özlük haklarını geliştirecek hiçbir önlem de alınmamıştır. Bu yasa temel insan haklarına, haberleşme özgürlüğüne, basın özgürlüğüne aykırıdır. Yani Anayasa'ya aykırıdır. Anayasa ile güvence altına alınan haklarımıza aykırıdır. Bu yönüyle sadece gazetecilerin özgürlüğüne değil, tüm toplumun özgürlüklerini engellemektedir. Yanlış bir bilgiyi alenen yayma suçu oluşturulmuş, üç yıla kadar hapis cezası getirilmiştir. Bu yasa tüm toplumu yazmaktan, eleştirmekten, sosyal medyada mesaj paylaşmadan alıkoyacaktır. Bu yasa toplumsal bir oto sansür dalgasını tüm Türkiye'ye yayacaktır” denildi.¹⁵⁹

- *Hürriyet* yazarı Sedat Ergin, medya ve sosyal medya teklifine ilişkin olarak “Teklif TBMM’de bu şekilde yasalaştığı ve birinci derece mahkemelerde uygulandığı takdirde, önümüzdeki dönemde uygulamadan kaynaklanabilecek hak ihlali iddialarının kısa zamanda bireysel başvuru yoluyla Anayasa Mahkemesi, daha sonraki bir aşamada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin (AİHM) önüne gitmesi, muhtemel bir senaryodur” değerlendirmesini yaptı. Ergin, yazısında¹⁶⁰, “TBMM’de sunum yapan Yargıtay 8. Ceza Dairesi Üyesi Dr. İhsan Baştürk’ün dikkat çektiği temel nokta, hazırlanan teklifte suç tanımlanırken kullanılan ifadelerin ‘Kanunilik İlkesi’nin temel unsuru olan ‘Belirlilik İlkesi’ açısından ‘uygulamada sakıncalar doğurabileceği’ görüşüne odaklanıyordu. Buradaki tartışma, özellikle yasa teklifinde Türk Ceza Kanunu’nun 127’nci maddesine yapılması öngörülen eklemeye ilgilidir. Yasaya konmak istenen bu madde, ‘Halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır’ hükmünü içeriyor”. Ergin, “Eleştirilerin çıkış noktası, önerilen metinde suçun çok geniş ve muğlak bir çerçevede tarif edilerek, sınırların net bir şekilde çizilmemiş olduğu görüşüdür. Baştürk’ün de komisyonda hatırlattığı gibi, Anayasa Mahkemesi’nin (AYM) iptal kararlarında en sık dayandığı gerekçelerden biri, yasaların sınırların yeterince çizilmediği tespitinden hareketle ‘Belirlilik İlkesi’ olmaktadır” dedi.¹⁶¹

23 Haziran 2022

- *Kuzey TV* ile *Rize Nabız* imtiyaz sahibi olan Çağdaş Gazeteciler Derneği Rize Şube Başkanı Genççağ Karafazlı, *Aktüel53* haber sitesi imtiyaz sahibi Osman Köseoğlu ve *Haber Rize* imtiyaz sahibi Şenol Öksüz, Rize Adliyesi’ne giderek haberlerine getirilen erişim yasağına itiraz etti. Baskılara rağmen halkın haber alma hakkını koruyacaklarını ifade eden Karafazlı, “Bugün AKP İl Meclis Başkanı İbrahim Türüt ile ilgili ‘Devlet yatırımlarını kendi yatırımını gibi gösteren Türüt milletvekilliği hülyasında mı?’ şeklinde yayınladığımız haberimize Rize Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim yasağı kararı getirildi. Halkı bilgilendirmek halkın merak ettiği konular hakkında iktidar mensuplarıyla ilgili yaptığımız her haberimize bu kişilerin başvurusu üzerine maalesef somut bir gerekçe dahi gösterilmeden haberlerimize erişim yasağı kararları getiriliyor. Bu erişim yasağı kararı sadece bizim yayınladığımız haberle ilgili değil yine bu aynı haberleri yayınlayan iki gazeteci arkadaşımın da haberlerine erişim yasağı kararı getirildi. Bugün basın ve ifade özgürlüğünün adeta yok sayıldığı, onlarca gazetecinin gözaltına alındığı, onlarca gazetecinin tutuklandığı şu günlerde medyaya sansür getirecek yasa, Meclis gündeminde Genel Kurul’da AKP ve MHP oylarıyla da büyük bir ihtimalle onaylanarak geçecektir. Bu yasa tarihin sayfalarında kara bir leke olarak kalacaktır. Bu yasa halkın haber alma ve yayma hakkına yönelik bir sansür yasasıdır. Bu yasayı da bu vesile ile buradan Rize Adliyesi önünden protesto ediyoruz” dedi.¹⁶²

¹⁵⁹

https://ankahaber.net/haber/detay/basin_meslek_organlari_medyaya_yeni_yapirim_duzenlemesine_karsi_ankarada_bir_araya_geldi_secimlere_bir_yil_kala_bu_yasani_getirilmesi_manidar_92306

¹⁶⁰ <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/sosyal-medya-yasasini-aym-ve-aihmde-bekleyen-tablo-42088463>

¹⁶¹ <https://t24.com.tr/haber/sedat-ergin-sosyal-medya-yasasi-teklif-bu-sekilde-yasalasirsa-hak-ihlali-iddialarinin-aym-ve-aihm-e-gitmesi-muhtemel-senaryo,1041989>

¹⁶² https://ankahaber.net/haber/detay/rizeli_gazeteciler_haberlerine_getirilen_erisim_yasagina_itiraz_etti_92467

27 Haziran 2022

- Kaos GL Derneği'nin değerlendirmesine göre; “Onur Ayı etkinlikleri kapsamında duyurulan 10 yasak kararı oldu. Bu kararlar Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü, ODTÜ Rektörlüğü, Gaziantep Valiliği, Çanakkale Valiliği, Datça Kaymakamlığı, Beyoğlu Kaymakamlığı, Kadıköy Kaymakamlığı, Eskişehir Valiliği ve İzmir Valiliği'ne aitti. 20 Mayıs'taki 9. Boğaziçi Onur Yürüyüşü'nde 70 kişiyle başlayan gözcaltı dalgası, 26 Haziran'a kadar katlanarak devam etti. 26 Haziran günü İstanbul'da 373 kişi gözcaltına alındı. Bu sayı son yıllarda İstanbul'da yapılan eylemlerdeki en yüksek gözcaltı sayılarından biri. 37 günlük süreçte toplamda 530 LGBTİ+ ve LGBTİ+ hak savunucusu gözcaltına alındı.¹⁶³

28 Haziran 2022

- Gazeteci Nagehan Alçı, *Habertürk*'deki yazısında, LGBT bireylere yönelik yasaklama kararlarına “Sanki iç savaş çıkmış ya da İstanbul istila edilmiş ve olayları bastırmak için olağanüstü hal ilan edilmişti. Öyle bir hava. Bu hava dünyanın birçok büyük kentinde normal yaşam içinde bir sivil etkinlik olan LGBT Onur Yürüyüşü yapılamaz diye vardı. 26 Haziran 2022 bırakın böyle bir yasaklama ortamını alabildiğine normal yaşandı Avrupa'dan Amerika'ya yüzlerce noktada” sözleriyle tepki gösterdi.¹⁶⁴

30 Haziran 2022

- Basın Konseyi, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Diploması Muhabirleri Derneği, DİSK Basın-İş, Ekonomi Muhabirleri Derneği, Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, KESK Haber-Sen, Parlamento Muhabirleri Derneği, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın oluşturduğu Medya Dayanışma Grubu, AKP-MHP'nin hazırladığı medya teklifini görüşmeyi yeni yasama yılına bırakmasıyla ilgili “ertelenmesi sevindirici ancak yeterli değildir” açıklaması yaptı. Ortak açıklamada, “Basın meslek örgütleri olarak, “içinde basın sesi olmayan basın yasası olmaz” diyerek tüm hak ve sorumluluklarıyla kapsamlı bir basın yasasının hazırlanması için her türlü çabaya ve çalışmaya hazır olduğumuzu altını çizerek vurgulamak istiyoruz. Ayrı bir başlık ve teklifte ele alınması gereken dezenformasyon ya da dijital mecralar düzenlemesiyle ilgili de “susturma, korkutma ve cezalandırma” yöntemi yerine en demokratik ve insan haklarına saygılı bir yasanın yapım sürecine de dijital mecralarda görev yapan basın mensuplarının hak ve sorumluluklarının düzenlenmesine de ihtiyaç olduğunu vurguluyoruz” denildi.¹⁶⁵
- Sınır Tanımayan Gazeteciler, eylemlerde haber takibi yapan gazetecilere yönelik şiddetli polis müdahalesi ve gözcaltıları “2023 seçimlerine yaklaşırken, Türkiye'de iktidar siyasi partilerin ve muhalif hareketlerin görünürlüğüne azaltmaya çabılıyor” sözleriyle kınadı. RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu, “İçişleri Bakanlığı'nın Anayasa Mahkeme kararlarını ihlal eden inatçı tavrı, gazetecilerin rolünü zayıflatıyor. Medya temsilcilerine şiddet uygulanması, her eylemde keyfi gözcaltılar kabul edilemez. Bu kötü alışkanlık sona ermelidir” dedi.¹⁶⁶

Diğer Gelişmeler**1 Haziran 2022**

- Kocaeli 1. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteci GÜNGÖR Arslan'ın cinayet ile ilgili olarak 10'u tutuklu toplam 14 kişi hakkındaki iddianameyi kabul etti. Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın açıklamasında, “19.02.2022 tarihinde Ses Kocaeli Gazetesi İmtiyaz Sahibi ve Yazarı GÜNGÖR Arslan'ın iş yerinde ateşli silahla öldürülmesi olayına ilişkin Cumhuriyet Başsavcılığımızca yürütülen soruşturma tüm iddialar titiz bir şekilde değerlendirilmek suretiyle sonuçlandırılmıştır. Buna göre eylemi bizzat gerçekleştiren tutuklu şüpheli R.Ö. hakkında 'tasarlayarak kasten öldürme ve ruhsatsız silah bulundurma' suçlarından, tutuklu şüpheliler E.K. ve B.P. hakkında 'Tasarlayarak kasten öldürmeye ve ruhsatsız silah bulundurmaya azmettirme' suçlarından, tutuklu şüpheliler

¹⁶³ <https://kaosgl.org/haber/devlet-lgbti-lara-savas-acti-37-gunde-10-yasak-en-az-530-gozalti>

¹⁶⁴ <https://www.haberturk.com/yazarlar/nagehan-alcı/3473146-turkiyenin-lgbt-meselesi-ve-yasaklar-baskilar>

¹⁶⁵ <https://gc-tr.org/basin-meslek-orgutlerinden-kamuoyuna/>

¹⁶⁶ <https://halktv.com.tr/gundem/sinir-tanimayan-gazetecilerden-icislerine-gazetecilige-saygi-cagrisi-682549h>

H.E.Ç., F.Y., R.S. ve E.Y. hakkında ‘Tasarlayarak kasten öldürme suçuna yardım ve ruhsatsız silah bulundurma’ suçlarından, tutuklu şüpheliler C.Y., K.Y. ve Ö.T. hakkında ‘Suçluyu kayırma’ suçundan, tutuksuz şüpheliler A.Y., E.T., E.Y. ve Y.B. hakkında ‘Suç Delillerini Gizleme’ suçundan Kocaeli 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nce kamu davası açılmıştır” denildi. Ayrıca olayla ilgili gözaltına alınan şüpheliler E.O, K.Y, S.Ö, S.Y, M.P, C.Y, S.Y, T.T, S.N.B, D.İ, T.U., U.Ö ve B.K. hakkında 'Tasarlayarak kasten adam öldürmek suçuna yardım, suçluyu kayırma ve suç delillerini gizleme' suçlarından ek kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiği kaydedildi. Olayla ilgili altı kişi hakkında ise soruşturma evrakının ayrılarak soruşturmaya devam edildiği belirtildi.¹⁶⁷

2 Haziran 2022

- *Resmi Gazete*'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcılığı'na Akın Gürlek atandı. Gürlek, önce İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, ardından ise 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı görevlerini yürüttü. Gürlek, Sözcü gazetesi yazarlarını “örgüte yardım” suçundan mahkum eden mahkemenin başkanıydı. Ayrıca HDP'nin eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a örgüt propagandası suçundan dört yıl sekiz ay hapis cezası veren Gürlek, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nu ise sosyal medya paylaşımları nedeniyle dokuz yıl sekiz ay hapisle cezalandırdı. Gazeteci Can Dündar'ı kaçak ilan ederek gayrimenkullerine el koyma kararı verdi. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Başkanı Şebnem Korur Fincancı'yı iki buçuk yıl hapisle cezalandırdı. Gürlek, Anayasa Mahkemesi'nin Enis Berberoğlu'na ilişkin verdiği hak ihlali kararını uygulamayarak AYM'ye direnmişti. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, AYM kararına uymaması nedeniyle Akın Gürlek'i “Yeni Zekeriya Öz” olmakla suçlamıştı.¹⁶⁸
- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan hakkında grup toplantısında kendisine yönelik kullandığı ifadeler nedeniyle beş kuruluşluk tazminat davası açtı. Erdoğan, Kılıçdaroğlu'na yönelik “Milletin parasını çalan hırsızdır. Hırsızın sırtını sıvazlayan ise daha büyük hırsızdır. Kılıçdaroğlu, CHP'li belediyelerdeki yolsuzluk operasyonlarına karşı çıkararak safını belli etmiştir. Van'ı överken, bu şehri İranlılar için nasıl cazip hale getireceğini anlatan da Kılıçdaroğlu; ülkemize gelen yabancı yatırımcıları en aşağılık şekilde tehdit eden de yine Kılıçdaroğlu. Niye biliyor musunuz? Çünkü bu zat yalancı. Çünkü bu zat omurgasız, çünkü bu zat bir proje. Çünkü bu zat bir aparat. Bu zatın partisinin başına kaset komplosu ile geçirildiği günden beri Türkiye'nin milli çıkarlarına karşı sinsi bir savaş vermekten başka iş yaptığını gördünüz mü? Yine bu zatın ülkede yapılan tüm eserleri ve hizmetleri engellemeye çalışmaktan başka bir gayretine şahit oldunuz mu? Bu zatın Demirtaş'ından Kavala'sına, FETÖ'cülerinden PKK'lularına kadar ülke ve millet düşmanı teröristleri savunmaktan, hatta bunun için Ankara'dan İstanbul'a yürümekten başka bir çabası var mı” demişti.¹⁶⁹
- Cumhurbaşkanı Erdoğan imzasıyla *Resmi Gazete*'de yayımlanan atama kararıyla Akın Gürlek'in Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcılığına getirilmesine CHP Genel Başkan Yardımcısı Muharem Erkek *Twitter*'dan “Saray İktidarının yargı reformu devam ediyor! Anayasa Mahkemesi'nin kararını tanımayan ve uygulamayan bir kişi daha ödüllendirildi! Bu düzeni değiştireceğiz, adaletle...”¹⁷⁰ dedi.¹⁷¹

4 Haziran 2022

- CHP İstanbul Milletvekili Özgür Karabat, “TRT'nin Sayıştay raporunda 21.3 milyon liralık bir kambiyo zararı tespit edilmiş. Bu zarar neden oluştu? 2020'de TRT 1 milyar 372 milyon liralık haber, hizmet ve program alımı gerçekleştirmiş. Ama bakıyorsunuz TRT reytinglerde yerlerde. Bu para izlenmeyen yapımlara hangi kriterlerle verildi?”

8 Haziran 2022

¹⁶⁷ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-gungor-arслан-cinayeti-sorusturmasi-tamamlandi-14-zanlı-hakkında-dava-acildi,1037776>

¹⁶⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/tartismali-davalarin-hakimi-akin-gurlek-bakan-yardimciligina-atandi-haber-1567442>

¹⁶⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kilicdaroglundan-erdogana-5-kurusluk-dava-haber-1567467>

¹⁷⁰ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/tartismali-davalarin-hakimi-akin-gurlekin-atanmasina-siyasilerden-sert-tepki-saraya-da-bu-yakisir-1942626>

¹⁷¹ <https://twitter.com/MuharemErkek17/status/1532224256267919360>

- SADAT, avukatları aracılığıyla CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'na bir milyon liralık manevi tazminat davası açtı. SADAT'ın internet sitesinden yaptığı açıklamada, "Kemal Kılıçdaroğlu, şirketimize yönelik haksız ithamlarına, saldırılarına yaptığı her basın açıklamasında, grup toplantılarında, mitinglerde dozajını artırarak devam etmiştir. Daha önce de belirttiğimiz üzere SADAT, savunma danışmanlığı alanında çalışmalarını sürdüren bir sermaye şirketi olup Türk siyasetinin bir aktörü değildir. Kemal Kılıçdaroğlu'nun amacı şirketimizi politik emellerine alet etmek, şirketimiz üzerinden siyasi kazanım elde etmektir. Şirketimiz hiçbir zaman siyasetçilerin politik emellerine alet edilemeyecektir. Gelinek noktada, Kemal Kılıçdaroğlu; bir aya yakın bir süredir şirketimize yönelik gerçekleştirdiği hukuka aykırı saldırılarıyla şirketimizin itibarını zedelemekle kalmayıp şirketimizin yöneticilerini, hissedarlarını ve çalışanlarını da seçmeni ve kamuoyu nezdinde hedef göstererek şirketimize karşı adeta topyekun savaş açmıştır" denildi. Açıklamada, "Hukukumuzla göre tüzel kişilerin de korunmaya değer manevi hakları bulunmaktadır. Şirketler için bu değerlerin başında ticari itibar gelir. Şirketimizin itibarına karşı gerçeğe aykırı, düşmanca ve provokatif dille yapılan tüm açıklamalar neticesinde Kemal Kılıçdaroğlu'na karşı 1.000.000,00-TL değerinde manevi tazminat davası açmış bulunmaktayız. Talep edilen manevi tazminat miktarı, şirketimiz nezdinde meydana gelen manevi yıkımı karşılayabilecek bir miktar olmasa da, şirketimizin itibar kaybını bir nebze olsun hafifletebilecektir. Şirketimize yönelik yapılan haksız saldırılara karşı başlatılan hukuki mücadelemizde adaletin tecelli edeceğinden şüphemiz bulunmamaktadır. Bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonra da şirketimizin ticari itibarına yönelik her türlü saldırıya karşı, her zaman hukuk nezdinde mücadelemizi sürdüreceğimizi kamuoyunun bilgisine arz ederiz" denildi. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul Beylikdüzü'ndeki Uluslararası Savunma Danışmanlık İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (SADAT) önüne gitmişti. Burada Kılıçdaroğlu, "Önünde bulunduğumuz SADAT paramiliter bir kuruluştur... Burası terörist yetiştiren bir kurumdur" diye konuşmuştu. Seçim güvenliğinin önemli olduğunu vurgulayan Kılıçdaroğlu, "Seçimi gölgeleyecek, seçimin güvenliği sarsacak herhangi bir şey olursa sorumlusu burasıdır ve Saray'dır" demişti.¹⁷²

9 Haziran 2022

- Gezi Parkı eylemlerini organize ve finanse ettiği iddiasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapse mahkûm edilen Osman Kavala ve aynı gerekçeyle 18 yıl hapis cezası verilen Mücella Yapıcı, Can Atalay, Tayfun Kahraman, Çiğdem Mater, Mine Özerden ve Hakan Altınay tutuklama kararı nedeniyle Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) başvurdu.¹⁷³ Başvuruda, Gezi Davası'nda verilen kararın Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (AİHS) aykırılıkları ifade edildi. Başvuruda, "Tutuklama kararının yasal dayanağı bulunmadığından özgürlüklere müdahalede aranan kanunilik koşulu gerçekleşmemiş, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlal edilmiştir. Tutuklama kararının yöneldiği meşru bir amaç bulunmaması sebebiyle başvuru sahiplerinin kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlal edilmiştir. Ölçülülük kuralının gereklilik ve orantılılık ölçütlerine uymayan bir kararın başvuru sahiplerinin kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlal edilmiştir. Kanuna göre verilen tutuklama kararına karşı yetkili bir yargı merciine başvurma hakkı yönünden kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlal edilmiştir. Tutuklama kararının kanunla kurulmuş (bağımsız ve tarafsız) bir mahkeme kararıyla verilmemiş olması sebebiyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlal edilmiştir" denildi.¹⁷⁴
- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Osman Kavala için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) verdiği hak ihlali kararının uygulanarak tahliye edildiğini savundu. Bozdağ, "Türkiye, Osman Kavala hakkında, AİHM'in verdiği hak ihlali kararını uygulamıştır ve bu karara uymuştur, gereğini yapmıştır. Tahliyesine karar verince Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararı da infaz edilmiş oldu. Ondan sonra başka soruşturmalar, yargılamalar çerçevesinde ortaya çıkacak durumda eğer yeni iddialar varsa o zaman AİHM'in gündemine onlar gelir. Ama şimdi infaz edilmiş bir karar var ve burada Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin denetimi sadece şekli bir denetim, bu şekli denetime baktığında da Türkiye gereğini tam yapmış durumda. Buna rağmen"

¹⁷² <https://t24.com.tr/haber/sadat-tan-kilicdaroglu-na-1-milyon-liralik-tazminat-davasi-acti,1039320>

¹⁷³ <https://www.diken.com.tr/gezi-davasi-tutuklulari-anayasa-mahkemesine-basvurdu/>

¹⁷⁴ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/gezi-davasi-anayasa-mahkemesine-tasindi-7184601/>

men ‘yapmadı’ demek burada Türkiye’ye karşı taraflı davranmak ve adil davranmamaktır. Biz bunu çok net söylüyoruz” dedi.¹⁷⁵

- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) başkan vekilleri Prof. Dr. Rahmi Er ve Prof. Dr. Safa Kapıcıoğlu görevlerinden istifa etti.¹⁷⁶

10 Haziran 2022

- T24 yazarı Tuğçe Tatari, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, Gezi protestolarına katılanlara yönelik olarak sarf ettiği “Bunlar sürtük, bunlar çürük” sözleri nedeniyle avukatı Turgut Kazan aracılığıyla “kişilik haklarına saldırıldığı” gerekçesiyle 5.000 liralık manevi tazminat davası açtı. Dava dilekçesinde kazanılması halinde tazminatın Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği’ne bağışlanacağı ifade edildi. Dava dilekçesinde, “Tatari’nin Akşam gazetesinde çalışırken Gezi olaylarını izleyerek köşesinde yazdığı, ancak şu anda FETÖ kaçağı durumunda olan kişilerce “Gezi’ci” denilerek işten çıkarıldığı kaydedildi. Dilekçede, “Bizzat hükümetin görevlendirdiği yöneticiler tarafından Gezi’ci sayılan müvekkilemin, dava konusu çirkin sözleri kişilik haklarına saldırı sayması gayet doğaldır, doğrudur, hakkıdır” denildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, geçen hafta yaptığı grup toplantısında Gezi eylemlerine katılanlara yönelik olarak, “Bu teröristler, eşkıyalar bira şişeleriyle caminin içini pislemişti. Bunlar böyle, bunlar çürük, bunlar sürtük” demişti. Erdoğan’ın tepki çeken bu açıklamasına ilişkin olarak CHP İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve Halkın Kurtuluş Partisi (HKP) avukatları, Sol Partili hukukçular, Avukatlar Birliği, TİP’li kadınlar ve Memleket Partisi suç duyurusunda bulunmuştu.¹⁷⁷

14 Haziran 2022

- Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı, *Ses Kocaeli* İmtiyaz Sahibi gazeteci Gungör Arslan’ın öldürülmesine ilişkin 10’u tutuklu 14 şüpheli hakkında iddianame hazırladı. İddianamede, Arslan’ın Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nin tramvay ve otobüslerin reklam giydirmeleri ihalelerini alan şirketin sahibi eski Ülkü Ocakları Kocaeli İl Başkanı ve avukat Ersin Kurt aleyhinde yaptığı haber ve yazılar nedeniyle bizzat Kurt’un azmettirmesi sonucu öldürüldüğü anlatıldı. İddianamede, şüpheli Ersin Kurt ve B.P. hakkında tasarlayarak kasten öldürme suçuna azmettirme, tetikçi R.Ö. hakkında tasarlayarak kasten öldürme iddiasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis, dört şüpheli hakkında kasten öldürme suçuna yardım suçlarından ceza istendi. Ayrıca diğer şüpheliler hakkında ise “suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme”den ceza talep edildi. Kurt’un sahibi ve yetkilisi olduğu Kentpark LTD.ŞTİ’nin olaydan kısa bir süre önce Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından tramvay ve otobüslerin reklam giydirmeleri amacıyla yapılan ihaleyi kazandığı aktarılan iddianamede, maktul Arslan’ın *Ses Kocaeli* isimli haber sitesinde, 3 Şubat 2022 tarihinde “Tramvayın giydirmelerini kim yapıyor” yazısını yayınladığı anımsatıldı. İddianamede, Gungör Arslan’ın B.P.’nin kız arkadaşı T.U.’yu taciz ettiği, bu nedenle husumet beslediği ve tetikçiyi azmettirdiği şeklinde bir kurgu oluşturdukları da anlatıldı. Bu kurgu üzerine beş şüphelinin tanık T.U.’ya yalan beyanda bulunmak üzere baskı yaptıkları ancak tanığın bu baskılara boyun eğmediği ve dolayısıyla şüpheli B.P. ile maktul arasında öldürmeye gerektirecek herhangi bir husumet ve ihtilafın bulunmadığının ortaya çıktığı kaydedildi.¹⁷⁸

17 Haziran 2022

- Adana Valiliği’nden yapılan açıklamaya göre, İl Jandarma Komutanlığı Siber Suçlarla Mücadele Şubesi’nce Mayıs ayında internet yoluyla işlenen suçların tespiti, takibi ve engellenmesine yönelik çalışmada yanıltıcı bilgi, yasa dışı bahis, dolandırıcılık ve fuhşa aracılık gibi suçlar işlendiği belirlenen bin 369 internet sitesine erişim engeli kararı aldırıldı. Öte yandan, sosyal medya hesapları üzerinden çeşitli suçlar işlediği belirlenen 37 şüpheli hakkında da adli işlem başlatıldı.¹⁷⁹

¹⁷⁵ <https://t24.com.tr/haber/bakan-bozdag-turkiye-osman-kavala-hakkinda-aihm-in-verdigi-hak-ihlali-kararina-uyum-ve-tahliye-etmistir,1039620>

¹⁷⁶ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/dikkat-cekten-gelisme-yokte-baskan-vekileri-gorevinden-ayrildi-1945268>

¹⁷⁷ <https://t24.com.tr/haber/yazar-tugce-tatari-den-cumhurbaskani-erdogan-a-surtuk-davasi,1039850>

¹⁷⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/oldurulen-gazeteci-gungor-arslanin-iddianamesi-susturulmak-istendi-haber-1569346>

¹⁷⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/adanada-bin-369-internet-sitesine-erisim-engeli-1948429>

- *TELE1* Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ, Haziran'ın 22'sine kadar RTÜK'e ödenmesi gereken tüm cezaların ödendiğini duyurdu. Yanardağ, "Bu medyanın bir utanç belgesidir. Bu makbuzlar utanç belgeleridir" dedi.¹⁸⁰
- İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı, "Kadir gecesi özel" notuyla sosyal medya hesabında içki sofrası paylaşımı yaptığı için *Pegasus*'tan kovulan O.T. hakkında "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama" suçundan 1 yıl 6 aya kadar hapis talebiyle iddianame düzenlendi.¹⁸¹
- Sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklanarak Eskişehir H tipi Cezaevi'ne konulan yüzde 98 engelli Bekir Güven, dört aydır tedavi gördüğü Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.¹⁸²
- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi, köşe yazarı Nagehan Alçı'nın 2010 yılında yaptığı "Bizim askerlerin eşleri ve sevgilileri de Güneydoğu'daki gaziler için maarif takvimine soyunsun!" paylaşımıyla ilgili eşi hava pilot yarbay olan Püren Ödemiş'in açtığı davada yerel mahkemece verilen red kararını kaldırdı. İstinaf Mahkemesi, İstanbul 26. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin "husumet yok" kararını kaldırarak, Alçı hakkında yargılama yapılması gerektiğini belirterek dosyayı yerel mahkemeye gönderdi.¹⁸³

19 Haziran 2022

- Ankara'da Somalililere ait iş yerlerinden birinin tabelası kaldırılmak istenirken, DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu ile bir polis arasında sözlü tartışma yaşandı. Polis memuru, Yeneroğlu'nun sosyal medya hesabında paylaştığı videoda "Senin gibi tiplerin ne olduğu belli, ahlaksız sensin lan, adam gibi konuş, milletvekiliymiş..." derken görüldü. Emniyet Genel Müdürlüğü'nden tartışmaya ilişkin yapılan açıklamada, "Konuyla ilgili tahkikat başlatılmış ve ilgili personele gerekli uyarılarda bulunulmuştur. Bununla birlikte söz konusu milletvekili hakkında suç duyurusunda bulunulacaktır" denildi. Açıklamada, uzun zamandır Türk Polis Teşkilatına sistematik bir şekilde saldırılar yapıldığı belirtilerek, "Bu bağlamda, geçtiğimiz günlerde önce 15 Temmuz Şehitler Köprüsünde bir grup milletvekilinin izinsiz, gayri hukuki bir şekilde pankart asarken, kendisini engellemeye çalışan polis memuruna yapmış olduğu hakaretler herkes tarafından biliniyor. Yine yakın zaman önce terör örgütü elebaşının sözde tecritinin sonlandırılması için örgüt yandaşlarının tüm Türkiye'de yapmak istediği yürüyüş engellenmiştir. Bu sırada İstanbul Kadıköy'de bir milletvekilinin polisimize yumruk atması da herkesin malumudur. Bu ve buna benzer hakaret ve davranışlar sadece bu provokasyonlardan birkaç tanesidir" denildi. AKP Ardahan Milletvekili Orhan Atalay ise, "Ankara'da bir polisin milletvekiline parmak sallayarak üzerine yürümesi asla kabul edilebilir değildir" ifadelerini kullandı. Yeneroğlu ise, EGM'nin yazılı açıklamasına da tepki göstererek, "Hepimizin güvenliğinden sorumlu Emniyet Genel Müdürlüğü bir milletvekili ile ilgili düşmanca sözler kullanıp açıkça hedef gösterebiliyorsa bu ülkede kimsenin can güvenliği kalmamıştır. İçişleri Bakanı ve Emniyet Genel Müdürü derhal istifa etmelidir" dedi.¹⁸⁴ DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan da, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Bugün devlet kurumları vatandaşı tehdit ediyorsa bu; sen ve sana bağlı bakanın hukuk tanımazlığı yüzündendir" şeklinde seslenirken konuyla ilgili "gereğini yapması" çağrısında bulundu. Babacan, "Bir polisin yaptığı edepsizliği ve hukuksuzluğu tüm Emniyet teşkilatına mal eden bu açıklama, ülkem adına bir utanç vesikasıdır! Sayın Erdoğan çık ve gereğini yap! Bugün devlet kurumları vatandaşı tehdit ediyorsa bu; sen ve sana bağlı bakanın hukuk tanımazlığı yüzündendir"¹⁸⁵ dedi.¹⁸⁶

24 Haziran 2022

¹⁸⁰ <https://t24.com.tr/haber/merdan-yanardag-tele-1-in-borclari-odendi-lisans-tehlikemiz-kalmadi,1041250>

¹⁸¹ <https://www.birgun.net/haber/icki-masasi-fotografi-nedeniyle-eski-pegasus-calisanina-1-5-yil-hapis-talebi-392211>

¹⁸² <https://t24.com.tr/haber/sosyal-medya-paylasimlari-nedeniyle-cezaevine-konulan-yuzde-98-engelli-bekir-guven-hayatini-kaybetti,1041231>

¹⁸³ <https://www.gercekgundem.com/siyaset/345898/bizim-askerlerin-esleri-marif-takvimine-soyunsun-demisti-nagehan-alcı-hakkında-kritik-karar>

¹⁸⁴ <https://m.haberturk.com/son-dakika-emniyet-ten-polis-amirine-uyari-yeneroglu-na-suc-duyurusu-3470997>

¹⁸⁵ https://twitter.com/alibabacan/status/1538567430687150080?ref_src=twsrc%5Etfw

¹⁸⁶ <https://t24.com.tr/haber/babacan-dan-erdogan-a-bugun-devlet-kurumlari-vatandası-tehdit-ediyorsa-bu-sen-ve-sana-bagli-bakanın-hukuk-tanimazligi-yuzundendir,1041507>

- İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda 2 Ekim 2018'de öldürülmesine ilişkin 17 Haziran 2022'de 26 sanık hakkındaki davanın düşürülmesine yönelik ek karar verdi. Oy birliğiyle alınan kararda, 7 Nisan 2022'de davanın durmasına ve devredilmesine hükmedildiği hatırlatıldı. Kararda, Suudi Arabistan Riyad Ceza Mahkemesi 1. Ortak Dairesi'nin 30 Mayıs 2022 tarihli kararıyla sekiz sanık hakkında hüküm verildiği ve bazı sanıklar hakkında da beraat kararı verildiği belirtildi. Cemal Kaşıkçı'nın Suudi Arabistan Krallığı İstanbul Başkonsolosluk binasında öldürüldüğünün sabit olduğu kaydedilen kararda, olayın nasıl gerçekleştiğine dair bir görgü tanığı ya da teknik kaydın bulunmadığı, sadece hakkında mahkumiyet kararı verilen sanıkların ikrar içeren beyanlarının yer aldığı ve Suudi adli makamlarının bu beyanları gözeterek hüküm kurduğu anlatıldı. Verilen kararların dosya kapsamı ve maddi vakıyyla uyumlu olduğu ifade edilerek sanıklar hakkındaki davanın ayrı ayrı düşürülmesine karar verildi. Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz'in avukatı Gökmen Başpınar ise, bu ek karara da itiraz edeceklerini belirtti. Suudi Arabistan'ın fiili lideri Velihaht Prensi Selman'ın Türkiye'de Cumhurbaşkanı Erdoğan'la görüşmesini değerlendiren Hatice Cengiz ise, "Suudi Velihaht Prensi'nin Türkiye gezisi hakkında: Onun ülkemize gelmesi, onun bir cinayetten sorumlu olduğu gerçeğini değiştirmez. Her gün başka bir ülkeye yaptığı bu ziyaretler ona siyasi meşruluk kazandırsa da onun bir katil olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Cemal artık sadece benim hikayem değil ve adalet için artık yalnız savaşıyorum. O öldürüldü ve şu an mezarı bile olmayan birisi"¹⁸⁷ dedi.¹⁸⁸

30 Haziran 2022

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Madrid'deki NATO Zirvesi kapsamında, "Şu anda ülkemde cezai bir durum olmadıktan sonra hukuk noktasında herhangi bir cezai yaptırıma tabi olmadıktan sonra, gazeteci, kalemşör, fikir suçlusu cezaevlerinde yok. Bunların hepsi dezenformasyon"¹⁸⁹ açıklaması yaptı.¹⁹⁰

Olumlu Gelişmeler

2 Haziran 2022

- İstanbul 35. Asliye Ceza Mahkemesi, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında parti faaliyetini içeren *Twitter* paylaşımı gerekçe gösterilerek, "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ve "kamu görevlisine hakaret" suçlamalarıyla yargılanmasında atılı suçun yasal unsurlarının oluşmadığına kanaat getirerek¹⁹¹ beraatine karar¹⁹² verdi.¹⁹³

6 Haziran 2022

- Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eş Başkanı Dicle Müftüoğlu, dört gün gözaltında tutulduktan sonra serbest bırakıldı.¹⁹⁴

13 Haziran 2022

- Diyarbakır 8. Asliye Ceza Mahkemesi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Sekreteri Doğan Hatun hakkında TCK'nin 301. maddesinde yer alan "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ve devletin yargı organlarını alenen aşağılama" suçlamasında suçun yasal unsurlarının oluşmadığına kanaat getirerek beraatine hükmetti. Hatun, yeşil alan içerisinde yer alan Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü yerleşkesindeki arazinin yapılaşmaya açılması ile ilgili düzenlenen basın açıklamasında kullandığı ifadeler gerekçesiyle suçlanmıştı.¹⁹⁵
- İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Gazeteciler Cemiyeti işbirliğiyle Uluslararası Basın Merkezi'nin açılışı yapıldı. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, "Uluslararası Basın

¹⁸⁷ https://twitter.com/mercan_resifi/status/1539556668702441473

¹⁸⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/son-dakika-cemal-kasikci-davasi-dusuruldu-1950972>

¹⁸⁹ <https://twitter.com/tele1comtr/status/1542524966909882374>

¹⁹⁰ <https://www.gercekgundem.com/dunya/347796/erdogan-acikladi-isvec-73-teroristin-iadesi-icin-soz-verdi>

¹⁹¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/canan-kaftancioglu-erdogan-ve-soyluya-hakaret-suclamasiyla-yargilandi-davada-beraat-etti/>

¹⁹² <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/kaftancioglu-beraat-etti-42076401>

¹⁹³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/canan-kaftancioglu-erdogan-ve-soyluya-hakaret-suclamasiyla-yargilandi-davada-beraat-etti/>

¹⁹⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gazeteci-dicle-muftuoglu-serbest-birakildi-haber-1568094>

¹⁹⁵ <https://www.mlsaturkey.com/tr/tmmob-diyarbakir-ikk-sekreteri-dogan-hatun-tck-301-den-yargilandi-davada-beraat-etti/>

Merkezi gazetecilerin ifade ve basın özgürlüğü için mücadele ettiği bir üs olacak. Medya üzerindeki baskı ve sansürün giderek arttığı böylesi bir dönemde merkez, basın emekçilerine ve medya sektörüne güç verecek” dedi. Avrupa Birliği (AB) Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut ise, ifade, basın ve fikir özgürlüğünün Avrupa’nın da temel değerleri arasında yer aldığını belirterek “Gazetecilere bu zorlu günlerinde başarılar diliyorum. Avrupa Birliği olarak katkıda bulunmaktan memnuniyet duyuyoruz” açıklaması yaptı.¹⁹⁶

17 Haziran 2022

- Prof. Dr. Yaman Akdeniz, Anayasa Mahkemesi’nin CHP’nin başvurusu üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın oğlu Bilal Erdoğan lehine 17-25 Aralık sürecinde İstanbul İl Başkanlığı’na asılan pankart gerekçesiyle İstanbul 3. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi’nin verdiği tazminat ödenmesi kararına ilişkin ifade özgürlüğü hakkı ihlali olduğuna hükmettiğini¹⁹⁷ açıkladı.¹⁹⁸

27 Haziran 2022

- Ankara 60. Asliye Ceza Mahkemesi, İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı Öztürk Türkoğlu hakkında İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun açıklamalarını eleştirmesiyle ilgili “kamu görevlisine hakaret” suçlamasından beraatine karar verdi.¹⁹⁹

30 Haziran 2022

- Anayasa Mahkemesi, eski CHP milletvekili Melda Onur’un, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu hakkındaki “Size tezek bile diyemeyeceğiz bu kıyasta [R.H.] 8 Mart saçmalamasında büyük ödülü aldınız tebrikler” tweet paylaşımını oy çokluğu ile ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirdi. AYM, Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesi’nin 1.290 liralık adli para cezası hükmünü ifade özgürlüğüne aykırı bularak, yeniden yargılama yapılması gerektiğine karar verdi.²⁰⁰
- AKP Grup Başkanvekili Mahir Ünal, basın meslek örgütlerince protestolar ile vazgeçilmesi çağrısı yapılan “Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin TBMM Genel Kurulu’nda görüşülmesini gelecek yasama yılına bırakma kararı alındığını açıkladı.²⁰¹ Ünal, TBMM’nin 1 Temmuz itibarıyla yaz tatiline gireceğini belirterek, “Kamuyunda dezenformasyon yasası olarak bilinen Basın Kanunu’nu Ekim ayına bırakmak durumunda kalmış bulunuyoruz” dedi.²⁰²

¹⁹⁶ https://ankahaber.net/haber/detay/uluslararası_basin_merkezi_izmirde_acildi_90327

¹⁹⁷ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2018/36229>

¹⁹⁸ <https://twitter.com/cyberrights/status/1537683298205458433>

¹⁹⁹ <https://www.diken.com.tr/soyluyu-elestirdigi-icin-yargilanan-ihd-es-genel-baskanina-beraat/>

²⁰⁰ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2020/7718>

²⁰¹ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-dezenformasyonla-mucadele-yasasi-teklifi-yeni-yasama-donemine-ertelendi-42092830>

²⁰² <https://www.haberler.com/guncel/akp-li-mahir-unal-dezenformasyon-yasasi-olarak-15047715-haberi/>

Kısaltmalar

- AA:** Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AEJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP: Associated Press
AVP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTk: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DISK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
IPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Civakên Kurdistan (Kürdistan Topluluklar Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükmünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MKG: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın
ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitim Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNICEF: BM Çocuklara Yardım Fonu
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)